

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

Polgármesteri Hivatal Népjóléti és Köznevelési Iroda

1126 Budapest Böszörményi út 23-25

Munkakör: intézményvezető

Pályázati anyag

Zugligeti Bölcsőde intézményvezetői állásának betöltésére

Budapest, 2026.08.14.

Készítette: Kissné Farkas Éva

TARTALOM

1	SZEMÉLYES ADATOK.....	4
1.1	Iskoláim.....	4
1.2	Továbbképzések.....	4
1.3	Munkahelyek.....	5
2	SZAKMAI TAPASZTALAT	6
3	AZ INTÉZMÉNYVEZETÉSÉRE, FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ VEZETŐI PROGRAM.....	12
3.1	A célcsoport és az ellátási terület jellemzői	12
3.2	A bölcsődei ellátás igénybevétele módja	14
3.3	Térítési díj	16
3.4	Az intézmény bemutatása, tárgyi felszereltsége és személyi feltételei.....	16
3.4.1	Intézmény bemutatása és felszereltsége.....	16
3.4.2	Személyi feltételek.....	19
3.5	A bölcsődei gondozás-nevelés célja és alapelvei.....	20
3.5.1	A nevelés célja	20
3.5.2	Bölcsődei nevelés alapelvei	21
3.6	A bölcsődei nevelés feladatai.....	24
3.6.1	A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése 24	
3.6.2	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	25
3.6.3	Elsősegélynyújtás és gyermekbiztonság	26
3.6.4	Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	27
3.6.5	Megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	27
3.7	A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....	28
3.7.1	Tanulás	28
3.7.2	Gondozás.....	29

3.7.3	Játék	30
3.7.4	Mozgás	30
3.7.5	Mondóka, ének.....	31
3.7.6	Vers, mese.....	32
3.7.7	Alkotó tevékenység.....	32
3.7.8	Egyéb tevékenységek.....	33
3.8	A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	34
3.8.1	Saját kisgyermeknevelő rendszer.....	34
3.8.2	Csoportok megszervezése.....	34
3.8.3	A gyermekek napirendje	35
3.8.4	Táplálkozás	36
3.9	Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	37
3.9.1	Családlátogatás	37
3.9.2	A beszoktatás	38
3.9.3	Napi kapcsolattartás	39
3.9.4	Egyéni beszélgetés	39
3.9.5	A szülőcsoportos beszélgetések.....	39
3.9.6	Szülői értekezlet.....	39
3.9.7	Kapcsolatfelvétel.....	40
3.9.8	Nyílt nap.....	40
3.9.9	Bölcsődei felvétel.....	41
3.9.10	Bölcsőde-kóstolgotó.....	41
3.9.11	Indirekt kapcsolattartási formák	41
3.10	A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere	42
3.11	Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások.....	43
3.11.1	Időszakos gyermekfelügyelet.....	44
3.11.2	Játszócsoport	45

3.11.3	Otthoni gyermekgondozás	46
3.11.4	Sószoba	47
3.11.5	Mozgásfejlesztő játékos torna	48
3.12	Szakmai dokumentáció	48
3.13	A szolgáltatás helyszínén kívüli programok	49
3.13.1	Közös kirándulások	49
3.13.2	Látogatás a Kisvasúthoz és a Vasúttörténeti Parkba	49
3.14	Ünnepeink	49
3.15	A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái	50
3.16	Minőségi nevelőmunka a bölcsődében	53
3.17	Együttműködés a szolgáltatáson belül	53
3.18	Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	54
3.19	Alapítvány	56
3.20	A bölcsőde honlapja	56
3.21	Érdekképviselő	56
4	ELKÉPZELÉSEI A TOVÁBBKÉPZÉSEK ÉS CSAPATÉPÍTÉS TERÉN	57
5	TERVEIM A VEZETÉS TERÜLETÉN	59
6	ZÁRÓ GONDOLAT	63

1 SZEMÉLYES ADATOK

Név:	Kissné Farkas Éva
Cím:	1035 Budapest Raktár u. 4
Tartózkodási hely:	1038 Budapest Ráby Mátyás u. 41.
Telefon:	0670 6266046
E-mail cím:	kissfarkas.eva@gmail.com
Állampolgárság:	magyar
Születési hely, idő:	Nagykátá 1966.10.04

Megpályázni kívánt munkakör: Intézményvezetői beosztás

1.1 Iskoláim

- 1981-1985 Móra Ferenc Egészségügyi Szakközépiskola
- 1985-1988 Hajnal Imre Főiskola Védőnői szak
- 1995-1997 Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem Egészségügyi. Főiskolai kar Családgondozó szakvédőnői postgraduális képzés
- 1999-2000 Semmelweis Egyetem Dietetikai kar Élelmezésvezető OKJ képzés
2010- 2011 Pannon Kincstár Gimnázium Kisgyermeknevelő OKJ képzés
- 2016 Szociális Alapvizsga, 2017 Szociális Szakvizsga
- 2016-2019 Eszterházy Károly Egyetem Pedagógiai Kar Csecsemő és kisgyermeknevelői BA

1.2 Továbbképzések

- „Új dimenziók” innovatív és intenzív családtámogató programok szakmai konferencia
- ABPE I 2012 és ABPE II tanfolyam 2015, 2017, 2021, 2023, 2025

- TÁMOP Védő faktorok a családok erősítésében 2015
- Montessori pedagógia gyakorlati alkalmazásának lehetőségei a bölcsődei csoportban 2017
- Kreatív kisgyermeknevelő, kreatív kisgyermek tanfolyam
- Környezeti nevelés a bölcsődében 2022,
- Az aktivitás- és a figyelem zavarai, magatartászavarok, hiperaktív figyelemzavar (ADHD)” 2023
- Fókuszban a megoldás- személyiségfejlesztő foglalkozás 2025
- Gyermekbántalmazás (felnőtt általi, kortárs) 2026

1.3 Munkahelyek

Dátum: 1988-2004

Munkahely neve: IV/5 Gyermekrendelő

Címe: 1046 Budapest Galopp u. 6.

Beosztás: körzeti védőnő

Főbb tevékenységek: kapcsolat felvétel a gyermeküket váró édesanyákkal, terhes gondozás és tanácsadás, újszülött fogadása, csecsemő és gyermek tanácsadás, gondozási és nevelési feladatok ismertetése. Bölcsődei, óvodai és iskolai szűrések lebonyolítása, dokumentálása.

Dátum: 1998-2010

Munkahely neve: XII/ 3 Bölcsőde majd névváltozás után Zugligeti Bölcsőde

Címe: 1125 Budapest Zalai u. 2.

Beosztás: élelmezésvezető

Főbb tevékenységek: bölcsőde élelmezésével járó feladatok elvégzése. Étlapok összeállítása, nyersanyagok megrendelése, kiszabás alapján az ételek elkészítéséhez használt nyersanyagok könyvelése. A bölcsőde folyamatos munkájához szükséges adminisztrációs feladatok ellátása.

Dátum: 2010-től jelenleg is

Munkahely neve: Zugligeti Bölcsőde

Címe: 1125 Budapest Zalai u. 2.

Beosztás: megbízott majd kinevezett bölcsődevezető

Főbb tevékenységek: Az intézmény szakmai és működési feladatainak ellátása, annak dokumentálása. A kisgyermek napközbeni ellátásának megszervezése, kapcsolattartás a szülőkkel, társszervekkel. A munkáltatói jogok gyakorlása, munkatársak tevékenységének koordinálása. Jelzőrendszer működtetése, korai fejlesztésre szoruló gyermekek speciális foglalkoztatásának felügyelete. Bölcsődei ellátás keretén belüli szolgáltatások: otthongondozott és időszakos gyermekfelügyeleti csoportok, játszóház működtetése.

Társadalmi tevékenységeim: Bölcsődei alapítvány működtetése, részvétel a népszámlálásban, önkéntes segítségnyújtás (gyógyszer kiszállítás a vészhelyzet idején)

Személyes kompetenciák:

jó szervezőkészség, motiváltság, terhelhetőség, gyermekszeretet, kapcsolatépítés, kitartás

Anyanyelv: magyar

Számítógépes ismeretek: Word, Excel

2 SZAKMAI TAPASZTALAT

A gyermekek szeretete már fiatalkorom óta része az életemnek. Már középiskolás koromban vigyáztam rokon körben kisgyermekekre. Ezt a tevékenységemet a főiskolai éveim alatt is folytattam, szabadidőmben bölcsődés és óvodás korú testvérpárra vigyáztam. Hamar kialakult bennem a felelősség a mások gyermekei iránt.

Tanulmányaim befejezése után a IV/5 Gyermekrendelőben körzeti védőnői munkakörben dolgoztam a folyamatosan bővülő káposztás-megyeri lakótelepen. Tanácsokkal láttam el a gyermeküket váró és kisgyermekes családokat. Betekintést nyertem a bölcsődei, óvodai és iskolavédőnői munkába. A GYES-ről visszatérve pár hónapig a IV. kerületi

Szakrendelő terhes gondozójában végeztem védőnői feladatokat. Védőnői munkám során figyelmet fordítottam a családokkal való jó kapcsolat kiépítésére, fontosnak tartottam velük az együttműködést a gyermekeik fejlődésének elősegítése érdekében.

Ez idő alatt a saját családom is gyarapodott, a fiaim és a kislányom sok örömet és boldogságot szereztek nekünk. Megtapasztaltam, hogy minden gyermek saját személyiség, fontos, hogy az értékeik alapján szeressük őket és segítsük az önállóság folyamatát.

1998 szeptemberétől dolgozom a bölcsődében, ahová véletlenül kerültem mikor a kislányomnak kerestem bölcsődei férőhelyet, azóta úgy járok ide, mintha hazajárnék, ez lett a második otthonom. Az első évben a védőnői tapasztalatom segített a bölcsődei-óvodai étkeztetés megvalósításában, hamar beletanultam az ételmezésvezetői munkába. A következő évben munka mellett elvégeztem az ételmezésvezetői OKJ-s tanfolyamot.

A bölcsődevezetője már a kezdetektől bevont a bölcsőde működését érintő munkájába. Aktívan részt vettem a pályázatok megírásában, amellyel só szobát alakítottunk ki, játszóházi szolgáltatást indítottunk el. Védőnői tapasztalattal otthongondozott kisgyermek felügyeletet végeztem. Hegyvidéki Egészségnapokon a játszóházi szolgáltatást biztosítottuk a munkatársaimmal együtt.

A bölcsőde alapítványában is szerepet vállaltam. Kezdetben adminisztrációs feladatokat láttam el. A kuratóriumi elnökének lemondása után a kuratórium elnökének választottak meg.

A szakmai tudás megszerzése fontos számomra. Az alapok megszerzéséhez elvégeztem a Pannon Kincstár Gimnázium OKJ-s kisgyermeknevelő tanfolyamát. 50 évesen iratkoztam be az Eszterházy Károly egyetem jászberényi levelező képzésére. A kisgyermeknevelői tanulmányaimat kiváló eredménnyel végeztem. A kötelező szakmai gyakorlat megléte után szociális alapvizsgát és szakvizsgát tettem.

2010 szeptemberétől lehetőséget kaptam megbízott bölcsődevezetőként az intézmény vezetésére. Rá egy évre pedig megkaptam a bölcsődevezetői kinevezésemet. Munkatársaim segítségével az elmúlt időszakban sok mindent megvalósítottunk, amit részletesen taglalok a pályázat megfelelő részeiben.

Az általam vezetett bölcsődére a rendszerszemlélet, a családokkal való együttműködés, nyitottság és a rugalmasság jellemző. Igyekszem a munkámat a családok igényeihez mérten végezni.

Törekszem arra, hogy szerepet vállaljak az új generáció felnövekedésében, a családdal karöltve közösen megteremtjük a gyermekek harmonikus fejlődéséhez szükséges feltételeket.

Fontosnak tartom a szülői kompetenciák megtartása mellett úgy alakítani a bölcsődei környezetet és a munkahelyi légkört, hogy a kicsik örömmel járjanak hozzánk, mert érzik a feléjük áradó figyelmet, biztonságot, szeretetet, otthonosságot. Ez a szemlélet és hozzáállás jellemző a kisgyermeknevelőkre és a személyzet többi tagjára is.

Szeretettel várom a hozzám érdeklődés szinten ellátogató családokat, a területen dolgozókat, és a szakmai gyakorlatra jelentkező OKJ és főiskolai hallgatókat. Nagyon fontosnak tartom a családokkal való szoros és maximálisan jó, közvetlen, bizalmi alapon működő őszinte kapcsolat kialakítását.

Lehetőséget adok a szülőknek, hogy bepillantást nyerjenek a bölcsődei életbe a fogadó órák, nyílt napok, szülői értekezletek, bölcsődekóstolgotató, szülő csoportos beszélgetések, kézműves foglalkozások alkalmával. A bölcsőde és a család kapcsolatát tovább erősítve közös külső programokat szervezek, (a családi kirándulások a Normafához, Piczinke póni udvar, Gyermekvasút, Vasúttörténeti Park) ahol a családoknak az önfeledt szórakozás mellett lehetőségük van megismerkedni más csoportban lévő szülőtársakkal is.

Fontosnak tartom a munkatársak továbbképzését és a közösség formáló csapatépítéseket. Keresem a lehetőségeket, milyen szinten lehet még jobban összekovácsolni a csapatunkat. Ennek érdekében előadásokat szervezek, önismereti, szakmai képzéseket ajánlok fel, csapatépítő tréneret vonok be. Közös kirándulásokkal, évbúcsúztató rendezvényekkel teszem színebbé a hétköznapiakat, hogy közös élményeket és emlékeket szerezzünk.

A védőnői megkeresésre vállaltam a segítségnyújtást a kettes, illetve hármas ikres családoknál. Így hoztuk létre az otthongondozott kisgyermek-felügyeletet, így támogatva a családokat gyermekeik gondozásában és nevelésében.

A kerületi bölcsődék felújítása és bővítése kapcsán felajánlottam a támogatásomat, így mindhárom bölcsőde két-két egységének kisgyermeknevelői és bölcsődés gyermekei számára

nyújtottunk férőhelyet és ellátást, így segítve a kerületben élő gyermekek folyamatos ellátását. A segítségüket én is örömmel fogadtam, mikor a konyha felújítás miatt pár hétre bezárt a bölcsődénk.

Az elmúlt pár évben a bölcsődénkbe a lecsökkent gyereklétszám hatására új szolgáltatások bevezetését kezdeményeztem, így nyitotta meg kapuit az Almafa játszóház és az időszakos gyermek-felügyeleti ellátás.

A 2020-ban kialakult járványhelyzet kezdetétől ügyeletet biztosítottam a munkájukat ellátó szülők gyermekei számára. Két családnál otthongondozott kisgyermek-felügyelettel segítettük a szülőket munkájuk megtartásában. Önkéntesként a lakásukba bezárásra kényszerült kerületi idős lakosok gyógyszerei kiszállításában vettem részt.

A belső udvarban fűszer és gyógynövény kertet hoztunk létre, gyümölcsfákon (meggy és füge) és málnabokrokon, földi eper palántákon a gyümölcsök érési folyamatát figyelhetik meg a gyermekek. Felfedezhetik a citromfű és menta mellett egyéb fűszer és gyógynövény illatát. Mindez fejleszti és bővíti a kisgyermekek ismereteit és tudását.

Bölcsődénk 40 éves évfordulójára kiállítást szerveztem és kisfilmeket állítottam össze, mely felöleli a bölcsődénkben folyó eddigi munkát.

Fontos számomra a fenntarthatóság és a szelektív hulladék gyűjtés. A Kulturális szalonnal együttműködve a kerületben lévő családok számára ruha gyűjtést és ruhabörzét szervezünk. A családoktól örömmel fogadjuk a már használaton kívüli, de még jó minőségű szobai és udvari játékokat és 1-3 éves korosztálynak szóló mesekönyveket. Kézműves foglalkozásainkon is előnyben részesítjük az újrahasznosított alapanyagokat (wc papírguriga, zokni, stb...) Munkatársaimmal fenntarthatóság témájában meséket alkotunk, létrehoztunk egy úgynevezett Manófalva mesekertet, amelynek mára sajnos csak a részletei láthatók (a helyére került a konyhai szellőző berendezés). A gyermekekkel együtt játszottuk el Manófalva történetét, azzal a céllal, hogy már kicsi korban, beépítsük a gyerekek életébe a fenntarthatóság szemléletét. 2025-ben egy pályázat elnyerésének keretében részt vettek a kollégák a Bábozd zöldre egyesület workshopján. Az ott elsajátított ismeretek alapján elkészült a Vizek védelméről címmel egy saját készítésű bábokból álló mese előadás, melyet nagy sikerrel a szülőknek is bemutattunk.

Adódnak a munkám során helyzetek, amelyek elsőre nehézséget okoznak, de az empátiám és a segítő készségem nagyban hozzájárul ahhoz, hogy bárki bizalommal fordulhatnak hozzám a személyes, szakmai vagy munkával kapcsolatos ügyekben egyaránt. Minden esetben konszenzusra és békés megoldásra törekszem a munkatársakkal és a szülőkkel szemben is.

Figyelek arra, hogy a munkámat a fenntartó elvárásainak megfelelően végezzem. Fontosnak tartom az új tapasztalatok megszerzésével az egységes kisgyermeknevelői hozzáállás megteremtését, a szakmai színvonal emelését. Támogatom a kisgyermeknevelőim továbbtanulási szándékát. Nyitott vagyok az új lehetőségekre, az építő javaslatokat, szakmai újításokat támogatom, fontosnak tartom a munkatársaim véleményét új dolgok bevezetése előtt.

Az elmúlt 15 év vezetői tapasztalata alapján egyértelműen látható, hogy a bölcsődébe érkező gyermekek körében egyre növekszik az eltérő fejlődésmenetű, sajátos nevelési igényű (SNI) vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő kisgyermek aránya. Vezetőként meggyőződésemm, hogy a korai intervenció (időben történő beavatkozás) kulcsfontosságú. Minél korábban ismerjük fel a figyelmeztető jeleket, annál hatékonyabban tudjuk segíteni a gyermeket és annál sikeresebb lesz a későbbi óvodai integrációja. Az eltérő fejlődés menetű gyermekek korai fejlesztését mindig is kiemelkedő feladatommak tartottam, fontosnak tartom, hogy ez intézményi keretek között is megvalósuljon. Először gyógypedagógiai asszisztenst foglalkoztattam, a kerületi Pedagógiai szakszolgálat munkatársai mellett, így a fejlesztéseket akkor is tudtuk végezni, ha munkaerőhiány miatt nem volt éppen fejlesztő pedagógus. 2025-ben a munkakört tovább fejlesztettük és szeptember óta a bölcsődénknél is saját korai fejlesztést végző gyógypedagógusa végzi ezt a feladatot.

Annak érdekében, hogy a csökkenő gyermeklétszám mellett a kisgyermeknevelői munkatársak létszámát megtarthassuk számba vettük a lehetőségeinket, ötletbörzét szerveztünk, meghallgattuk a kollégák javaslatait. Ezt követően állítottunk össze egy hároméves tervet, melynek része a játszóház újra indítása és speciális csoport létrehozása.

Legutóbb kezdeményeztem a vezetőtársak felé a bölcsődei dajkák és a technikai személyzet részére a + 5 nap rekreációs napot, hogy a nyári zárás ideje alatt több idejük legyen a pihenésre, amire idén, 2026-ban megkaptuk a fenntartó engedélyét.

A munkatársak alacsony fluktuációja régóta jellemzi bölcsődénket. Munkatársaink anyagi és szellemi megbecsülése mellett a rendszeres csapatépítő alkalmakkal, projektmunkák szervezésével és a támogató vezetői, munkahelyi környezet biztosításával járulunk ehhez hozzá.

3 AZ INTÉZMÉNYVEZETÉSÉRE, FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ VEZETŐI PROGRAM

Elődeink sokat tettek azért, hogy a bölcsődék családbarát intézménnyé váljanak. Tudjuk, hogy a kisgyermek számára az első életévben a legtermészetesebb környezetet a család nyújtja. A mai gazdasági és társadalmi valóság, valamint a szülők egyéni igényei ugyanakkor gyakran szükségessé teszik a korai munkavállalást. Emiatt egyre több édesanya dönt úgy, hogy gyermeke számára már az első három évben bölcsődei ellátást vesz igénybe.

A közösségbe lépés komoly családi dilemma. Intézményünket is rendszeresen keresik fel a szülők a kérdéssel: mi az ideális kor a bölcsődekezdesre? Pontosan tudjuk, hogy a családi fészek elhagyása érzelmi megterhelést jelenthet. A gyermek alkalmazkodása mellett az édesanya elengedéssel kapcsolatos negatív érzései, félelmei is döntően befolyásolják ezt az időszakot.

Az elmúlt években jelentősen megnőtt a bölcsődék szerepe a családok életébe. A jelenlegi intézményi ellátás már nem csupán felügyeletet biztosít, hanem családbarát intézményként közvetlenül javítja a családok életminőségét és támogatja a szülők munkaerő piaci elhelyezkedését. A mi intézményünk a sokrétű szolgáltatásaival az otthon lévő édesanyáknak is segít a gyermekek napközbeni ellátásában.

A családokkal együttműködve közös alap: a biztonság és a fejlődés. Intézményünk otthonos, barátságos, a kicsik szakértő gondoskodást kapnak, miközben a kortárs csoport és a szakképzett kisgyermeknevelők mintái révén észrevétlenül, biztonságos környezetben bontakoztatják ki képességeiket.

3.1 A célcsoport és az ellátási terület jellemzői

Bölcsődénk önkormányzati fenntartású, a kerület legszebb részén Zugligetben helyezkedik el, a jó levegő és a biztonságos környezet vonzza ide a családokat.

Intézményünket 1980-ban építették, iskola, óvoda komplexum részeként, az akkori igények szerint 100 férőhelyes bölcsődeként. Az öt egység 10 csoportszobával a hozzátartozó nagy teraszokkal és a gondozott udvarral igazi gyermekparadicsom.

2011 januárjától már 120 férőhelyen biztosítottuk az ellátást. 2016 szeptemberétől ideiglenes gyermekfelügyeleti szolgáltatás bevezetésére is sor került a bölcsőde üres férőhelyein.

A gyermeklétszám csökkenése miatt, 2019 szeptemberétől játszócsoporttal és otthoni gyermekgondozási szolgáltatással egészültek ki a családi nevelést támogató szolgáltatások.

Az elmúlt években a bölcsődénk vonzás körzetében a normál bölcsődei ellátást igénybevevő családok száma csökkent, viszont az időszakos kisgyermek-felügyeleti szolgáltatás iránt megnőtt az igény, így ennek a szolgáltatásnak a bővítését tűztük ki célul.

2026-tól újra indítjuk a játszó csoportot, illetve speciális csoportot indítunk a korai fejlesztést igénylő gyermekeket nevelő és az eltérő fejlődési menetű gyermekek számára, így segítve a családokat.

Az intézmény elsősorban a Hegyvidéken élő családok gyermekeit látja el. Miután a kerületben állandó és ideiglenes lakcímmel rendelkező családok ellátását biztosítja, lehetővé teszi a környező kerületekben és településeken lakó családok gyermekeinek az ellátását is, az önkormányzat rendeletében szabályozva a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyek 25 % -áig.

A bölcsődei ellátást igénybe vehetik a bölcsődés korú gyermeket nevelő szülők, vagy a gyermek törvényes képviselője a munkavégzésük idejére, ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is. Továbbá, akik munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben, való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felsőoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesznek részt. Valamint minden olyan esetben igényelhető, amikor betegség vagy egyéb ok miatt a gyermekük napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni a Gyvt.-ben megfogalmazott rendelkezések alapján.

Az ellátás időtartama a szülő munkarendjéhez igazodik.

Munkatársaink felkészültek a különleges figyelmet igénylő gyermekek fogadására. A bölcsődei ellátást az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermekek esetében is biztosítjuk. A kerületi gyermekotthonból és az anyaothontól rendszeresen érkeznek kisgyermekek. A háborús helyzet miatt menekült státuszban lévő családok gyermekeinek ellátását is végezzük.

Bölcsődénk korai fejlesztést igénylő és sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását is vállalja. Az intézményben foglalkoztatott gyógypedagógus napi szinten segíti a gyermekek fejlődését, 2026 szeptemberétől délutánonként ambuláns fejlesztést is végez. A Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai heti rendszerességgel vesznek részt a fejlesztésben (fejlesztőpedagógus,

logopédus). A fejlesztést igénylő gyermekek esetében gyakran előfordul, hogy a 4. életévük betöltéséig még kérik a bölcsődei ellátást.

Bölcsődénk saját főzőkonyhával rendelkezik, két főétkeztést és két kisétkeztést biztosít az idejáró gyermekek részére. Külön helyiségben kialakított diétás konyhánk külön felé ételintoleranciában élő és 1. típusú cukorbeteg gyermekek számára is biztosítja az ellátást.

3.2 A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától annak az évnek augusztus 31-ig helyezhető el, amikor a 3. életévét betölti. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig gondozható a bölcsődében.

Sajátos nevelési igényű gyermekek a Szakértői bizottság javaslata alapján a 6. életévük betöltéséig maradhatnak.

A bölcsődei beiratkozásra minden év áprilisában kerül sor, amit egy héten keresztül tehetnek meg a szülők az Önkormányzat E-ügyintézés felületén. A beiratkozási időszakot a helyi sajtóban a fenntartó meghirdeti, illetve a bölcsődénk honlapján is megtalálható. Az év közbeni jelentkezésnél a védőnői javaslat mellett a bölcsődevezető javaslata is szükséges a beadásához, így lehetőségünk van a gyermeket és a szülőt is megismerni.

A bölcsődei ellátás felvételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről, napirendről,
- panaszjog gyakorlásának módjáról,
- fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- a gyermek jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselői Fórumról.

A nevelési év közben is folyamatos a felvétel abban az esetben, amennyiben rendelkezésre állnak szabad férőhelyek. A szülőknek választási lehetőségük van, sorrendet állíthatnak fel, melyik kerületi bölcsődébe kérik a felvételt. Az ellátást lehetőség szerint a gyermek

lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebbi bölcsődében kell biztosítani. Kerületünkben állandó, illetve ideiglenes lakóhellyel rendelkező szülők kérhetik gyermekük elhelyezését, ha életvitelszerűen itt tartózkodnak (lakcímkártya bemutatása szükséges). Kerületen kívüli gyermekek is jelentkezhetnek a bölcsődébe, ők akkor nyernek felvételt, ha a kerületi családok felvétele után maradnak még üres férőhelyek.

A rendelet értelmében 84 felvett kisgyermek esetén legfeljebb 21 kerületen kívüli kisgyermek vehető fel bölcsődénkbe.

A bölcsődei felvételnél az alábbi helyzetben lévő gyermekek élveznek előnyt:

- akit egyedülálló szülő nevel
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a 3 főt meghaladja
- aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem, vagy csak részben tudja
- akit - gyámhatósági határozat alapján - gyámként kirendelt időskorú (a reá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel
- akiről a szülője (jövedelmi helyzete miatt) nem tud gondoskodni,
- ha a jegyző védelembe vételt rendelt el, és kötelezte a szülőt a bölcsődei ellátás folyamatos igénybevételére
- a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban van.

A bölcsődébe a felvétel iránti kérelem önkéntes, a szülő/törvényes képviselő saját elhatározásából, a jogosultsági feltételek fennállása esetén nyújthatja be.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a védőnő, a házi gyermekorvos, a háziorvos, a szociális, illetve a családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti. Ehhez azonban a szülő hozzájárulására is szükség van.

A felvételtől az Önkormányzat 30 napon belül dönt, a határozatot megküldi a szülő és a bölcsődevezető felé is, ezek után megkezdődik a kapcsolatfelvétel a szülővel a beszoktatás megbeszéléséről.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az adatvédelmi és adatkezelési szabályok betartásával Megállapodást kötünk a szülővel vagy a gyermek törvényes képviselőjével.

A megállapodás tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját, az ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan megjelöléssel),
- a gyermek számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát és módját,
- a személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályokat,
- az ellátás megszűnésének módjait,
- a gyermek és a törvényes képviselője személyazonosító adatait,
- az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője nyilatkozatát a 33.§ (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

3.3 Térítési díj

A gyermek bölcsődei ellátásának megkezdésekor az Gyvt. és a helyi rendelet alapján állapítjuk meg a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó, valamint a fenntartó döntésétől függő a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is a személyi térítési díjat. A személyi térítési díj összegéről a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatjuk a szülőt/ törvényes képviselőt. Az étkeztetés és a gondozás intézményi térítési díját a hatályos önkormányzati rendelet szabályozza. A személyi térítési díjak befizetése a Menza rendszeren keresztül a rendelés leadása után történik. A szolgáltatást igénybe vevő gyermekek esetén az étkezési térítési díj a Menza rendszeren előre fizetéssel, míg a gondozásért fizetett óradíj, a hónap végén összesített órák után kerül kiszámításra és Szamlazz.hu programmal kerül számlázásra. A számlákat bankkártyával vagy utalással lehet rendezni.

3.4 Az intézmény bemutatása, tárgyi felszereltsége és személyi feltételei

3.4.1 Intézmény bemutatása és felszereltsége

A több mint 40 éves épület - köszönhetően a folyamatos felújításoknak - barátságos környezetet biztosít a hozzánk érkező kicsiknek. Az épület földszintjét a bölcsőde foglalja el,

elől az irodákkal, kiszolgáló helyiségekkel és a konyhával, a hátsó részén a három külön bejáratú rendelkező gondozási egységek helyezkednek el.

A bölcsőde bejáratú ajtaja mellé játszósarkot alakítottunk ki, hogy a bölcsődébe látogató és a beiratkozó kisgyermek elfoglalják magukat a várakozási idő alatt.

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei ellátást épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. A falakat napi foglalkozásokról, udvari játékról, ünnepekről készült életképek díszítik, amelyek felkeltik az érkező szülők figyelmét. A bölcsőde munkatársairól készült tábló, a régi idők felvételei még nagyobb bepillantást adnak bölcsődénk életébe.

Az átadóban a gyermekek váltóruháinak és cipőinek tárolására jellel ellátott kasszák szolgálnak. A fürdőszobában minden gyermeknek külön pelenkatároló helye van, ahol a tisztába tételhez szükséges felszerelések (pelenka, papsitörő, kenőcs stb.) mellett, a gyermekek magukkal hozott otthoni kedvenc játékaikat, cumiját, cumisüvegét tároljuk.

A tágas csoportszobákban a bútorok, a színes és változatos játékeszközök otthonosságot és melegséget sugároznak. Felszereltségük a gyermekek korcsoportjainak megfelelő. Puhaszőnyeget, kuckókat alakítottunk ki, sátrakat állítottunk fel, így a gyermekek el tudnak vonulni, ha nyugalomra vágnak. A képes- és mesekönyvek a gyermekek beszédfejlődését segítik, a mozgásfejlődést a különböző fejlesztő játékok biztosítják. Értelmi fejlődésük a különböző építőjátékok, készségfejlesztő játékok hatására változik. A kiskonyhák, fésűködő asztalok a szimbolikus és szerepjátékok kialakulásában segítenek.

Egy-egy szobában 10-12 hasonló korú kisgyermeket fogadunk, számukra két kisgyermeknevelő teremti meg a nyugodt, családi hangulatot, ahol mindenki biztonságban érezheti magát, és önfeledten játszhat, pihenhet, míg szülei dolgoznak. Kisgyermeknevelőink nagy hangsúlyt fektetnek az évszakoknak és ünnepeknek megfelelő esztétikus környezet kialakítására, így a szobák és a folyosók dekorációi a nevelők fantáziáját, ügyességét dicsérik, mely a környezet változásának ismeretére való nevelést segíti.

Tapasztalataink szerint a barátságos, kedves mesehősökkel és állatfigurákkal, örömmel találkoznak a kisgyermek, ezért ezeket az ismerős figurákat igyekszünk becsempészni bölcsődénk falai közé.

Az előterekben a gyermekek munkái is hangulatos légkört sugároznak a beszoktatás alatt várakozó szülők számára.

A gyermekszobák előtt az épület déli fekvésének köszönhetően tavasszal és nyáron, sőt a téli meleg napokon is napfényes teraszok húzódnak, ahol rossz idő esetén is levegőzhetnek, mozoghatnak a gyermekek.

A bölcsőde kertje fás, kitűnő környezetet biztosít a napközbeni szabad levegőn való mozgásra. A változatos mozgásfejlesztő eszközök lehetőséget biztosítanak az ügyesség és a mozgáskoordináció fejlesztésére. Jó idő esetén padokat, szőnyeget teszünk a teraszra, így a szabad levegőn is van lehetőség a konstruáló és fejlesztő játéktevékenységekre.

A gumiburkolattal fedett biciklipálya lehetőséget biztosít motorozásra, a közlekedés helyes elsajátítására. A Frédi-Béni kisautók mellett futóbicikli és háromkerekű bicikli is megtalálható az udvarunkon.

A gyermekek a biztonságos csúszdán élvezhetik a teraszos kert adta lankás lejtő előnyeit, mely télen csúszkáló „dombbá” alakul, jó időben labdákat guríthatnak rajta, valamint a terepen való mászást gyakorolhatják.

A jól felszerelt Ugri-Bugri szobában lehetőség van rossz idő esetén az ugrálásra, nagymozgásos tevékenységekre és az eltérő fejlődésmenetű gyermekek egyéni mozgásfejlesztésére is.

2005-ben egészség megőrzési céllal hoztuk létre a só szobánkat. A Somadrin oldat párologtatása és a parajdi só tömbök sós levegője mellett a sóhomokozóban töltött idő is jótékony hatással van a gyógyulásra és kedvező a felsőlégúti megbetegedések megelőzésében. Mesekuckónk elvonulásra alkalmas helyiség, ahol fényterápiás elcsendesedésre, diavetítésre van lehetőség. A Szakszolgálat pedagógusai által javasolt fejlesztő eszközök az intézményben rendelkezésre állnak, ebben a helyiségben is lehetőség van a fejlesztésre.

A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, melyben a bölcsődés és óvodás korosztály, valamint a munkatársak részére főzünk. Az ételallergiás gyermekek ételei a diétás konyhában készülnek. Konyhánk felszerelését, tárgyi eszközeit fokozatosan bővítjük, hogy megfeleljenek a korszerű főzési technológiákkal készült ételek bevezetéséhez és elkészítéséhez.

3.4.2 Személyi feltételek

A Bölcsőde működtetését 38 dolgozó biztosítja.

A bölcsődevezető az intézmény szakmai, működési és gazdálkodási irányítását végzi, az intézmény képviselőjét látja el. Kapcsolatot tart a felettes szervekkel, társintézményekkel.

A bölcsődevezető mellett függetlenített helyettes dolgozik, segíti a bölcsődevezető munkáját, Ő a gyermekvédelmi felelős is. A bölcsőde gazdasági, ügyviteli feladatait intézi, a munkavédelmi és tűzvédelmi feladatok teljesítését is ellátja.

A gondozás-nevelést szakképzett kisgyermeknevelők végzik. Csoportonként 2+2 kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka alkotja a gondozási egységek létszámát. Az üres férőhelyeken működő játszócsoport és az időszakos gyermekfelügyelet 2-2 kisgyermeknevelővel várja a gyermekeket. Az otthoni gyermekgondozást jelenleg 1 kisgyermeknevelő biztosítja.

A kisgyermeknevelők munkáját szakképzett gyógypedagógus támogatja, a megkésett fejlődés menetű (mozgás, beszéd) és sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű kisgyermekek fejlesztését és egyéni gondozását végzi.

A bölcsődei dajkák a kisgyermeknevelők segítői, gondoskodnak a folyamatos napirend végrehajtásáról (étkezések előkészítése és gyermekfelügyelet) és az ő feladatuk a csoportszobák, folyosók és kiszolgáló helyiségek tisztántartása is.

A bölcsőde-óvoda étkeztetéséért szakképzett dietetikus felelős, feladata a korszerű, táplálkozási előírásoknak, szabályoknak megfelelően elkészített étlapok összeállítása, az ételkészítéshez szükséges nyersanyagok beszerzése, raktározása, a főzési technológiák nyomon követése, a felhasználással kapcsolatos adminisztrációs feladatok végzése.

Saját konyhánk szakképzett szakácsok vezetésével készítik el a bölcsődés és óvodás gyermekek és a dolgozók ételeit. A napi meghitt és családi légkör megvalósításához nagyban hozzájárul a konyhai személyzet és az egyéb technikai dolgozók segítő munkája is.

A kertész-házimunkás munkája a bölcsőde udvarának és külső környezetének rendben tartása, valamint a működési folyamatokhoz szükséges kisebb javítások megoldása.

Saját mosodában történik az intézmény textíliáinak mosása. A mosónő munkája sokrétű, a mosás, a vasalás mellett a textíliák varrását is ő végzi, szükség esetén helyettesít.

A megbízási szerződéssel dolgozó gyermekorvos hetente keresi fel a bölcsődét.

3.5 A bölcsődei gondozás-nevelés célja és alapelvei

3.5.1 A nevelés célja

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelést olyan szemlélettel és módszerekkel tesszük, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét, a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzeti/ etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegítik a harmonikus fejlődést.

Minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytatunk. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermeknél segítjük a habituációt és a rehabilitációt. Fontosnak tartjuk a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a törekvést a hátrányok enyhítésére, és az együttműködést a társintézményekkel. Idegen nyelvű családoknál a helyi szokások kialakítását, a beszéd megértését. Minden kisgyermek számára segítve ezzel az egyenlő esélyekhez jutást, és a társadalmi beilleszkedést.

Bölcsődénk biztosítja a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelően a gondozás és nevelés feltételeit, a szülővel történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, az ellátáshoz szükséges textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést, a játéktevékenységhez és a szabadban való tartózkodásához szükséges tárgyi és személyi feltételeket. A gyermekek élettani szükségleteit kielégítő és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő négyes étkezést biztosítunk.

A gyermekek életkoruknak és érdeklődésüknek megfelelő tevékenységekben vehetnek részt, a szabad játéktevékenység mellett lehetőséget kapnak az önálló aktivitásra és kreativitásra.

A szülők és kisgyermeknevelők közötti bizalom alapja a jó munkának. A gyermeküket ránk bízó szülők többsége tiszteletben tartja a munkánkat, tisztában van vele, hogy az intézmény gondozó-nevelő munkát végez. A kisgyermeknevelő felelőssége nagyon fontos, hiszen a ránk bízott gyermekek a nap legnagyobb részét velünk töltik, a helyes napirend, a jó szokások bevezetése nálunk alakul ki. A szakmai irányítás is nagyobb hangsúlyt szentel a nevelőmunkának, a gyermek személyiségének alapjait már bölcsődés korban lerakjuk.

A szakmai munka a módszertani levelek alapján folyik, jó színvonalon. A gyermekek a folyamatos napirend alapján végzik a tevékenységeiket, az évszaknak, csoport összetételének megfelelően, betartva a bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramjában meghatározott alapelveket.

3.5.2 Bölcsődei nevelés alapelvei

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermekek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A Bölcsődék alapprogramja így nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

3.5.2.1 A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az alrendszerek működését, az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által hozzájárulhatunk a család életminőségének javításához.

3.5.2.2 A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek egyéni igényeihez, fejlettségi szintjéhez igazodó szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Fontos az is, hogy minél korábban tudjunk kellő mértékű információt és támogatást nyújtani az érintett családoknak az eltérő fejlődés felismeréséhez, s a problémahelyzetnek megfelelő kezeléséhez. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése, a korai megsegítés. Mindez a szülők bevonásával, kompetencia határok betartásával, családközpontú szemlélet mentén a szükséges beavatkozások, intézkedések megtételével történik. Az intézményünkben folyó korai fejlesztés mellett, az ambuláns gyógypedagógiai ellátás és az új speciális csoport működtetése is ezt a tevékenységet szolgálja.

3.5.2.3 A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Intézményünk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében, ennek elsődleges színtere a családlátogatás alatt és a beszoktatási időszakban elkezdődik. Fontosnak tartjuk a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe, családi kézműves délutánok, szülőcsoportos beszélgetések, közös kirándulások alkalmával.

3.5.2.4 A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, szeretetteljes bánásmód, tisztelet és bizalom illeti meg. A gyermek alapvető joga, hogy fejlődéséhez megkapjon minden segítséget, szükség esetén speciális ellátásban, fejlesztésben részesüljön.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Kiemelt figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására, a másság elfogadására, az előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtésére.

3.5.2.5 A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására elfogadó, érzelmi melegséggel, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért. Bölcsődénkben minden kisgyermeknevelő és bölcsődei dajka szakképzett, a kisgyermeknevelőink több, mint fele pedagógus diplomával rendelkezik. Támogatjuk számukra a magasabb iskolai végzettség elérését, a továbbképzések elvégzését és a személyiségfejlesztést.

3.5.2.6 A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függően alakítjuk számukra a beszoktatás menetét, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának

újrateremtésére. Nagy hangsúlyt fektetünk a kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandóságára („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság), mert ez növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

3.5.2.7 Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságot a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesítjük. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

3.5.2.8 Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva ítéljük meg. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban. Ennek a szemléletnek az érvényesítéséhez törekszünk a gyermek és a család sokoldalú megismerésére.

3.5.2.9 Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelőink és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei,

lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit, ezért támogató, biztonságos légkörben kell megvalósulnia. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

3.5.2.10 A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért ezek támogatása kiemelt jelentőségű a bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz juthassanak, átélhessék a spontán tanulás örömét, megerősödjön bennük a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságuk fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.

3.6 A bölcsődei nevelés feladatai.

3.6.1 A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családlátogatás és az üzenő füzetben leírt jellemzés alapját képezi ennek a folyamatnak. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri jobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Mindezek a családlátogatás, beszoktatási időszak, az egyéni tanácsadás és a szülőcsoportos beszélgetések alkalmával valósulnak meg.

3.6.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kulturhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk pl. gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos személyében. A bölcsődeorvos heti szinten látogatja az intézményt, figyelemmel kíséri a gyermekek testi fejlődését.

Az egészségmegőrzés területén létrehoztuk a mozgásszobát és a sószobát. Az őszi-téli időszakban a csoportok beosztás szerint látogatják a mozgásszobát, amelyben különböző játékos feladatokkal vagy szabad mozgással tölthetik el az időt. A sószoba rendszeres látogatása a gyermekek immunrendszerének erősítését, az ellenálló képesség növelését szolgálja. A tengeri sós levegőt idéző helyiségben a gyerekek elcsendesednek, kézügyesség fejlesztőjátékokkal játszanak vagy az újonnan kialakított parajdi só homokozóban töltik az időt.

Sokat hallottunk a színek jótékony hatásáról, amik befolyásolják a hangulatunkat, érzéseinket, lelkiállapotunkat. Ennek eredményeképpen készült el a fényterápiás szobánk, mely Mesekuckóként is üzemel.

A színek egyfajta harmóniát sugároznak, ami a fejlődéshez elengedhetetlen a kék szín például a harmónia, biztonság, nyugalom érzését kelti. A fényterápiás szobánkat így kékszínre festettük, egy éjszakai égboltként alakítottuk ki, ahol a Göncölszekér mellett a kis és nagy medve is világít. A sötét helyiségben a fehér falon verődnek vissza a fények és puha párnák közt lehet mesét olvasni, ellazulni, lenyugodni.

Feladatunk a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Fontos a kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése, az

évszakokhoz igazodó napirend biztosítása (étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, levegőzés, játék, mozgás). A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg, a gyermek aktív résztvevője kell, hogy legyen a gondozási műveleteknek.

A mozgásos játékok, torna, fejlesztik a természetes mozgását, testi képességeket, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében.

A kisgyermeknevelő nyomon követi a gyermekek fejlődését, dokumentálja, az esetleges eltéréseket jelzi a szülő és a szakemberek felé.

A kisgyermekek ellátásban fontos feladatunk a normál fejlődésmenettől való eltérés korai felismerése, a hátrányok és következményeik enyhítésére való törekvés. Fejlődési lemaradások esetében a külső szakemberek támogatására is számítunk, heti rendszerességgel jár ki fejlesztő gyógypedagógus, logopédus, akik a szűrésben és a fejlesztésben segítik a munkánkat.

A bölcsődénkben minden évben fogászati szűrést végzünk.

Bölcsődénkben havonta gyermekpszichológus tart fogadóórát, ahol a szülőknek lehetőségük van a gyermekükkel kapcsolatosan felmerülő nehézségek megbeszélésére. A fél órás beszélgetések többnyire rávilágítanak a megoldásra vagy elindítják a változáshoz szükséges folyamatot.

3.6.3 Elsősegélynyújtás és gyermekbiztonság

Bölcsődénk kiemelt feladatának tekinti a gyermekek testi épségének, egészségének és biztonságának megőrzését. Az intézményben a gyermekbalesetek és rosszcselekedetek esetén szükséges teendők rendjét külön belső szabályzat rögzíti (Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai), amely meghatározza az egységes, gyors, szakszerű és gyermekközpontú elsősegélynyújtás módját, valamint az értesítési és dokumentációs kötelezettségeket.

A kisgyermeknevelők és a gyermekek ellátásában részt vevő munkatársak rendelkeznek az életkori sajátosságoknak megfelelő elsősegélynyújtási ismeretekkel, szükség esetén haladéktalanul megkezdik az elsősegélynyújtást, illetve indokolt esetben gondoskodnak sürgősségi egészségügyi ellátás igénybevételéről. Baleset vagy rosszcselekedet esetén az

intézményvezető és a szülő/törvényes képviselő minden esetben tájékoztatást kap, a történetekről pedig dokumentáció készül.

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet a balesetek megelőzésére, a biztonságos környezet fenntartására, valamint a munkatársak folyamatos munkavédelmi, balesetvédelmi és elsősegélynyújtási képzésére.

3.6.4 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok tapasztalására. Az együttlét helyzetei, én érvényesítés, tolerancia, empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet fordítunk a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a szülők támogatására, a gyógypedagógusunk és szükség esetén más szakemberek bevonásával. A segítségnyújtás módszereinek a család igényeihez, szükségleteihez kell igazodnia.

A nehézségekkel küzdő eltérő fejlődés menetet mutató, érzékszervi és vagy fogyatékossággal élő, a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelés-gondozása speciális többlet törődéssel valósul meg.

3.6.5 Megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő

környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

Az önálló aktivitás és kreativitás támogatása, ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése a feladatunk.

3.7 A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

3.7.1 Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korától és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorú tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőnek a korai fejlesztésre, gondozásra szoruló, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. Intézményünkben, erre mi is odafigyelünk, hogy más

módszereket használjunk és vegyük figyelembe a lassabb tanulást. Ezeknek a gyerekeknek több időre, türelemre és egyedi támogatásra van szükségük a mindennapokban.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyerek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit is, akiknek nem magyar az anyanyelvük.

3.7.2 Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önállósodásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát, ezért a kisgyermeknevelőnek a gondozási helyzetekben támogató, megerősítő légkört kell teremtenie.

Táplálkozásnál biztosítjuk a folyamatos átállást az 1 év alatti gyermekek esetében kétkezes étkezési módszerről a tiszta és önálló evés felé. Az öltözködés terén a folyamatos segítség mellett támogatjuk az önállósodás lehetőségét, biztosítunk időt a próbálkozásra.

Szobatisztaság tekintetében az otthon kialakított szobatisztaságra neveléshez igazodva folytatjuk és segítjük a szobatisztaság kialakulását, a csoporttársak is példamutatással vannak a társaik felé.

Az altatás, pihenés a kisgyermek alvás igényéhez, szokásrendszeréhez illeszkedve kedvenc alvó tárgyaikkal együtt valósul meg.

3.7.3 Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. Ezért a szabad, gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein, tapasztalatain alapuló tevékenységét kell fókuszba helyezni. A kötött foglalkozás jellegű tevékenységeknek a bölcsődei nevelésben nincs helye. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyerekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

3.7.4 Mozgás

A csecsemő és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szembeni elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgás aktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, ugyanakkor elegendő helyet biztosít, például, hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a nagymozgásos játékkal felszerelt csoportszobánk használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermekeknek, annál nagyobb örömet lelnek a játékban.

Mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik a mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mozgástevékenység végzésére a bölcsődén belül több helyen is lehetőség van. Végezhetjük a csoportszobában, rossz idő esetén, a teraszon, vagy az Ugri-bugri szobában.

Külön foglalkozás a játékos torna keretében valósul meg.

3.7.5 Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelői ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati, állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, és a zenei emlékezetet. Érzelmi alapokon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint, a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődéséhez.

Bölcsődénkben több kisgyermeknevelő elsajátította a furulya használatát, közös élményt nyújtva így a gyermekeknek. A furulya mellett más hangszereket is megszólaltatnak, pl. xilofonoznak, dobolnak, csörgőtojásoznak a gyermekekkel. Újdonság a gitárral kísért a gyermekdalok előadása az egyik kisgyermeknevelőnk részéről és a gyermekek lenyugtatására használt kalimba és kochó eszközök használata az altatáshoz.

Havonta tartunk népzenei nevelést a Toppantó munkatársai segítségével. A gyermekek boldogan vesznek részt a tevékenységeken. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik az érdeklődésüket, formálják esztétikai érzékenységüket, zenei ízlésüket, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

3.7.6 Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Ezen célok megvalósításához mesedobozokat hoztunk létre, ahol különböző technikák segítségével mesélünk a gyermekeknek, pl. bevezetésre került a mesepárna használata, ahol a kisgyermekek a kisgyermeknevelő segítségével maguk is részesei lehetnek a mesének, azzal, hogy lehetőségük van mozgatni a mesefigurákat. Újrahasznosított anyagok segítségével többdimenziós látványként jelenítjük meg a mesét. Báboikat mozgatunk vagy saját elnevezésű zokni bábok segítségével adjuk elő a mesét, homokban rajzolunk, és egyéb technikákat alkalmazunk.

A melegség és a meghitt hangulat, összebújás mind-mind hozzátartozik a verseléshez, meséléshez, amely az értelmi fejlődést, a fantázia színesedését, gondolkodást, szókincsbővítést fejleszti.

3.7.7 Alkotó tevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés - nem pedig annak eredménye. Éppen ezért nem kötelező jellegűek, a gyermek érdeklődésének megfelelően kapcsolódhat az ilyen jellegű tevékenységekbe. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásainak elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm

személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, a nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás. A finommotorikát krumpli és dugó nyomdázással, gyurmázással, firkálással fejlesztjük. Kedvelt tevékenység a ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. A kézügyességet fejlesztő különböző technikák bemutatását, a csoporton belül vagy a sószobában végezzük.

A gyermekek egyéni ötleteit támogatjuk, a tevékenységeket évszakokhoz és ünnepekhez is igazítjuk. A gyermekek alkotásait az előterekbe, a szülők számára is láthatóvá tesszük majd névre szóló dossziében összegyűjtjük, és távozáskor mindenki megkapja.

3.7.8 Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak.

Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, felfedezésre, megértésre. A természet megismerése a bölcsőde udvarán végzett évszakoknak megfelelő vizsgálódásokon, megfigyeléseken alapul. Az új tevékenységi formákat a természet változásaihoz is kapcsolhatjuk, télen hóembert építünk és csúszkálunk a dombról.

Létrehoztunk egy zöldségeskertet, ahol a nagyobb gyermekek végig követhetik a földi eper érési folyamatát, virágokat és fűszernövényeket ültetnek, gondoznak.

Az őszi kertgondozásból is kiveszik a részüket az őszi falevelek gereblyezésével, a dió összegyűjtésével. Karácsony előtt mézes sütemény szagztatásában tevékenykednek, amit haza is vihetnek.

3.8 A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

3.8.1 Saját kisgyermeknevelő rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével, mintát jelent a családok és gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt Ő a kisgyermek nevelője (felmenő rendszer), aki felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt. A korosztály életkori sajátosságainak megfelelő skálákat, megfigyelési módszereket alkalmaz, a kapott információk elemzését és a következtetések levonását önállóan végzi.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei életben adódó nehézségeken.

3.8.2 Csoportok megszervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményekben a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az intézményben a gyermekcsoportok létszáma a jogszabályban meghatározottnál magasabb nem lehet, a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt és gyermek arány garantálja

Csoportonként a csökkent létszám időszakában 10-12 gyermeket gondozunk, ami a játszócsoportra és az időszakos gyermekfelügyeleti szobára is vonatkozik. A sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó csoportban a létszám ennél kevesebb 2-3 fő, a fogyatékoság súlyosságának megfelelően.

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozása teljes integrációban történik, ahol a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban vannak. Részleges integrációban az időszakos csoport részeként a más fejlődési igényű gyermekek

esetében dolgozunk, ahol a gondozási egység (két csoportszoba) részeként a gondozási egységen belül az egyik csoportszobában a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekek, a másik csoportszobában – speciális bölcsődei csoportban – pedig a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása történik. A gondozási tevékenységeken kívül a napirend meghatározott részében a két gyermekcsoport együtt tevékenykedik az udvaron játék és levegőztetés közben.

Bölcsődénk sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását is biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. A felvétel a bölcsődénkben folyamatos, így az intézményben vegyes csoportok fordulnak elő.

3.8.3 A gyermekek napirendje

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő.

Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirendben kellő időt szükséges biztosítani a minőségi gondozásra és a szabad játéktevékenységre. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A napirend kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, a csoport korcsoport szerinti megosztását, az évszakok változását. A folyamatos napirend a folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását, valamint a szabad játéktevékenység megélését kívánja biztosítani. Az egymást követő események megteremtik a gyermek számára a kiszámíthatóságot, a biztonságérzetet és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül figyelembe kell venni a gyermekek egyéni szükségleteit, kerülni kell a felesleges várakozási

időt. A csoportok napirendjét rugalmasan alakítjuk, hogy lehetőség legyen az esetleges változtatásokra. A napirend összeállításánál fontos szempont a személyi állandóság, megfelelő tárgyi feltételek biztosítása, a bölcsődei dajkákkal összehangolt munkaszervezés.

A gyerekek napirendje

6.00-8.00	Érkezés a bölcsődébe, kézmosás, játék tevékenység a szobában
8.00-8.30	Reggeliztetés a szobában, jó idő esetén, az udvaron
8.30-9.30	Fürdőszoba használat, szabad játék a szobában vagy a kertben, tevékenységek felajánlása, só- és ugri-burgi szoba használata
9.30-10.00	Tízórai, készülődés az udvarra
10.00-11.00	Játék a szabadban vagy kiszolgálóhelyiségekbe
11.00-11.30	Bejövetel az udvarról, fürdőszoba használat, elcsendesedés
11.30-12.00	Ebédeltetés
12.00-14.30	Alvás, pihenés
14.30-15.00	Ébredési sorrendben fürdőszoba használat, játék.
15.00-15.30	Uzsonna
15.30-17.00	Játék a szabadban vagy a szobában, hazamenetel

Az időszakos gyermekfelügyeleti csoport napirendje azonos a bölcsődés kisgyermekek napirendjével, 8-16 óra közötti időtartamban. A játszócsoportban a délelőtti 9-11 óra és délutáni 14-16 óra közötti elfoglaltságot a szabad játéktevékenység képezi.

3.8.4 Táplálkozás

Az egészséges fejlődés elősegítéséhez nagyban hozzájárul az egészséges táplálkozás. A korcsoportoknak megfelelő mennyiségi és minőségi, változatos táplálékokat készítünk.

Fontos, hogy táplálkozási szokásaink megváltoztatását tudatossá tegyük. Az élelmiszerek értékét természetes tápanyagtartalmuk adja, így igyekszünk csak természetes alapanyagokból előállítani az ételeket, saját magunk készítjük a körözöttet, máj- és húspástétomot, zöldségkrémeket. Többször fogyasztanak magvas és teljes kiőrlésű liszttel készült pékárut, sovány húsokat, zöldséget, gyümölcsöt.

Bölcsődénkbe egyre több táplálékallergiában szenvedő gyermek érkezik. Diétaskonyhát hoztunk létre, így vállaljuk glutén-, tej és tojásmentes diéta elkészítését, I. típusú diabetes ellátást. Figyelembe vesszük az egyéni igényeket, a már bevált nyersanyagokat beszerezzük (rizsital, tejmentes felvágottak).

A HACCP rendszerünk kidolgozott, a dokumentációt az abban előírt szabályok szerint működtetjük.

Fontos, hogy az ízek és a színek harmóniáját megismerjék, megszokják és megszeressék gyermekeink. A megfelelően kialakított bölcsődei étkezés jó hatással lehet a táplálkozási szokások kedvező irányba történő változtatásához.

Az átadóban elhelyezett étlapokat a szülők is figyelemmel kísérik, érdeklődnek a kisgyermeknevelőktől, hogy hogyan fogadják gyermekeik az ételeket.

3.9 Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, amely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

3.9.1 Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A családlátogatásra a kisgyermeknevelők a gyermek számára apró figyelmességgel készülnek (pl. a gyermek jele stb.). Ez a gesztus segíti a gyermekkel való barátkozást.

A családlátogatás során, a gyermek a megszokott, biztonságot nyújtó környezetében találkozhat a számára még ismeretlen személlyel, a kisgyermeknevelővel, mely által a barátkozás, kapcsolatfelvétel könnyebbé válik. A szülők az otthoni környezetükben egy kellemesebb, oldottabb légkörben kaphatnak további, személyre szóló információkat a bölcsődei életéről, mélyebben megismerhetik a kisgyermeknevelő személyét, és lehetőségük nyílik szorongásaik feltárására, oldására ebben a nem hivatalos környezetben.

A kisgyermeknevelő megismerheti a gyermeket a maga természetes közegében, megfigyelheti viselkedését, reakcióit és információkat gyűjthet. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik. Előfordul, hogy a családlátogatásra nem kerül sor, mert a szülők elzárkóznak előle. Ezt tiszteletben tartjuk.

A családlátogatás történhet a „saját kisgyermeknevelő” és társ kisgyermeknevelő részvételével. A családlátogatásról rövid beszámolót készítenek a kisgyermeknevelők a módszertani levél útmutatója alapján, mely a gyermek dokumentációjának részét képezi.

3.9.2 A beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot a szülővel, információt nyújt számára a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

A bölcsődei év szeptemberben kezdődik, a felvételt nyert gyermekek beszoktatása létszámtól függően novemberig bezárólag is elhúzódhat. A folyamat az előre elkészített beszoktatási terv alapján valósul meg, a szülők igényeit figyelembe véve.

Egész évben folyamatos a felvétel, így az évközben megüresedett férőhelyeken folyamatosan zajlik a beszoktatás. Minden esetben a szülővel együtt történik a gyermekek igényének megfelelő ütemben. A saját kisgyermeknevelői rendszer biztonságot ad a gyermeknek, érzelmi kötődés alakul ki köztük, megbeszélhetik a gondjaikat, kérdéseket tehetnek fel. A beszoktatás általában 10 napot vesz igénybe és hétfői nappal kezdődik.

Az első napokban a szülő bent marad a csoportban és fokozatosan informálja a kisgyermeknevelőt a gyermekek fejlődési állapotáról, szokásairól. A gyermek egyéni igényeit figyelembe véve, a kisgyermeknevelő rövidebb-hosszabb időre kiküldi a szülőt, így a gyermek és a kisgyermeknevelő között kialakul a bizalom, fokozatosan átveszi a gyermeket a szülőtől. A hétvége felé már itt ebédel és a második héten már próbálkoznak az itt alvással, 10. nap végére már elérjük, hogy itt tölti az egész napot. A sikeres beszoktatás az egyedi igényeket figyelembe egy hónapot vesz igénybe, ilyenkor a kisgyermek már elfogadja az új helyzetet és bizalommal van a saját kisgyermeknevelője felé.

3.9.3 Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

3.9.4 Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakember közreműködését kell kérni.

3.9.5 A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszabvány bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

3.9.6 Szülői értekezlet

A bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé, de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

A bölcsődei közösségbe kerülő gyermekek szüleinek a szülői értekezlet nyújt fontos információkat az elkövetkezendő napok változásairól. Tájékoztatjuk őket a napirendről, a házirendről, a gyermekek és a szülők jogairól és kötelességeiről, a bölcsődei érdekképviselési fórumról, bemutatjuk az alapítványunk működését. Miután befejeződött a szülői értekezlet, minden kisgyermeknevelő a saját csoportszobájába fogadja az „új” szülőket egy részletesebb, személyre szóló tájékoztatás céljából. Itt lehetőség nyílik a csoportszoba megismerésére, illetve a kisgyermeknevelővel való kapcsolatfelvételre. A kisgyermeknevelők a csoportra vonatkozó tájékoztató után személyesen beszélnek meg a szülőkkel a beszoktatás lehetséges időpontját, felajánlják a bölcsődével való ismerkedés lehetőségét. Az újonnan jelentkezők szülői értekezletére június hónapban kerül sor.

A már kialakult csoportokban a csoportvezetők tartanak szülői értekezletet szeptember elején. Áprilisban az óvodába menő gyermekek szülei kapnak segítséget az óvodai beiratkozáshoz.

3.9.7 Kapcsolatfelvétel

Amikor a családban felmerül az édesanya munkába állásának lehetősége, először az intézményt keresik fel, érdeklődnek, szeretnék kipróbálni, hogyan érzi magát gyermekük közösségben. Telefonon egyeztetjük a látogatás időpontját, a bölcsőde 9-11 óra között fogadja a jelentkezőket, de akár a délutáni órákban érkezőkkel is szívesen elbeszélgetünk.

Ekkor a szülő tájékoztatást kap a felvétel folyamatáról, a fokozatos beszoktatás módszeréről, a bölcsődei napi életről és a szakmai munkáról. A szülők megismerik a bölcsődét, a csoportszobát és kisgyermeknevelőket. Ez a család és a bölcsőde együttműködésének első színtere.

3.9.8 Nyílt nap

Minden év március második csütörtök délelőttjén beiratkozás előtti nyílt napot tartunk, mely bepillantást enged a bölcsődei életbe, szó van a beiratkozás menetéről, milyen papírokat kell beszerezniük ahhoz, hogy a bekerülhessenek a bölcsődénkbe. A megnyugtató válaszok, a bölcsődei csoport és a kisgyermeknevelők munkájának megismerése alapján a szülők könnyebben tudnak dönteni.

Igény esetén a már beszoktatott gyermekek szülei részére is tartunk nyílt napot, a szülők így megfigyelhetik gyermeküket játék és napi tevékenységei végzése közben.

3.9.9 Bölcsődei felvétel

A bölcsődei felvétel iránti kérelmüket az Önkormányzat Népjóléti és Köznevelési Irodájához adják be a szülők, a döntésről is onnan kapnak értesítést. A védőnői javaslat mellett a bölcsődevezető javaslata is szükséges a beadásához, így lehetőségünk van a gyermeket és a szülőt is megismerni.

3.9.10 Bölcsőde-kóستolगतó

A nyári szünet előtti hetekben lehetőség nyílik az újonnan felvett gyermekeknek a bölcsődei csoportok megismerésére, közös játékra az udvaron, a 1-2 alkalommal 9-11 óráig az udvaron biztosítjuk ezt a lehetőséget. A bölcsőde-kóستolगतó segíti a beszoktatást, hisz a gyerekek a beszoktatás első napján már egy ismert környezetbe érkeznek, felfedezhetik a csoportos játék örömeit, a szülők fel tudják venni a kapcsolatot a kisgyermeknevelőkkel, szülőtársakkal.

3.9.11 Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Minden nevelési egységben, a gyermeköltözők falán, faliújságokon tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődénket érintő fontosabb információkról és az aktuális eseményekkel kapcsolatosan, melyek mindegyike szintén a kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, a gyermekjogi képviselő, az intézményrendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek, valamint a kerületi intézmények és segítő szakemberek elérhetősége, a heti étlap és minden egyéb aktuális információ, ami a gyermekek ellátását érinti.

A bölcsődébe beíratott gyermekek szülei feliratkozhatnak a csoportban vezetett e-mail listára. Az intézményvezetője és a kisgyermeknevelők az aktuális programokról és folyamatban lévő dolgokról e-mailben értesíti az érdekképviselői szülőket, akiken keresztül elektronikus úton is eljut a szülőkhöz az információ.

3.10 A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. Óvodákkal való kapcsolatunk megalapozott. Az óvodai beiratkozásnál is figyelembe veszik a közös csoportból érkező gyermekeket, így az új környezetbe már megszokott arcokkal is találkozik a gyermek. Az itteni óvónők szeretettel fogadják a hozzájuk érkező gyermekeket, lejönnek a csoportba ismerkedni az új óvodásokkal. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. A korai fejlesztésre, gondozásra jogosult, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében ennek különösen hangsúlyosan kell jelen lennie. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban. Ismertetik, betartják és betartatják a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat. Veszélyeztetettség esetén működtetjük a jelzőrendszert. Hatékonyan alkalmazzuk az egyéni bánásmódot a gondozásban, nevelésben az anyaoththonos családok gyermekeivel szemben. Együttműködési szerződésünk van a Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal. Fontos feladatunk gyermekvédelmi tevékenység során veszélyeztetett és hátrányos helyzetű családok megsegítése. A hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő szülők elfogadják a bölcsődevezető és kisgyermeknevelő segítségét.

A kisgyermekek hamar szocializálódnak, igénylik a közösséget, a napirendet hamar elsajátítják. Tapasztalatunk szerint, kisgyermekkorban a gyermekek nem tesznek különbséget

társaik között. Védelembe vétel esetén a gyámhivatal munkatársával és az esetmenedzserrel beszéljük meg a bölcsőde és a család feladatkörét, információkat cserélünk az esetleges változásokról, esetkonferencián veszünk részt.

A jelzőrendszeri tevékenység keretében a Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal tartjuk a kapcsolatot, fontos az együttműködés. Jelzéssel élünk a felmerülő családi történésekkel kapcsolatban (válás és gyermekelhelyezés), amelyek hatással vannak a gyermekek magatartására és viselkedésére. Ebben az esetben feladatunk a család figyelemmel kísérése, szükség esetén segítése. A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kérésére jellemzést adunk a gyermekek Bölcsődében töltött mindennapjairól, viselkedéséről, fejlődéséről és az itt tapasztalt változásokról. Felhívjuk a család figyelmét támogató rendszerről, igénybevételükről. Karácsonyi segélyezés alkalmával mi is felterjesztettük őket a segélyre.

A védőnői hálózattal a családok megsegítése érdekében tartjuk a kapcsolatot, bölcsődei felvétellel kapcsolatos ügyekben vagy ikerszülések esetén, ilyenkor a család otthonában segítünk a gondozási feladatok végzésében.

A Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei az intézménybe járnak ki a sajátos nevelési igényű kisgyermekek fejlesztése céljából, korai fejlesztést végző gyógypedagógus, logopédus, minden irányból támogatja az egyéni fejlesztést. A Szakértői Bizottság felé a megkésett fejlődésű kisgyermek vizsgálati kérelmével kapcsolatban és ennek felülvizsgálata ügyében vesszük fel a kapcsolatot.

3.11 Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődénk az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat is szervez. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcshözjárás. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait, valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

3.11.1 Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget biztosít a családok számára, hogy akár egy- egy órára is szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízassák gyermeküket.

A szolgáltatás célja, hogy a Gyesei, Gyedeti lévő kismamák el tudják az ügyeiket intézni, beiratkozhatnak tanfolyamokra, nyelvet tanuljanak, illetve minden egyéb esetben, amikor a bölcsődei felvétel még nem indokolt.

A szolgáltatást naponta egy erre kialakított bölcsődei csoportban, 10-12 férőhelyen biztosítjuk, hétköznapokon 8-16 óra közötti időszakban.

A szolgáltatás előzetes bejelentkezést követően, a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján vehető igénybe, amely tartalmazza a gyermek személyi adatain kívül a szolgáltatás igénybevételének napját, időtartamát, valamint azt, hogy kinek adható ki a gyermek (kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben). A szülő nyilatkozik arról, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermek egészségügyi kiskönyvet.

Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is szükséges a kisgyermek szülővel történő fokozatos beszoktatása. Az időszakos gyermekfelügyelet napirendje a bölcsődés gyermekekével azonos.

A gyermek számára az alábbiakat biztosítjuk:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- igény szerinti étkezés, az itt töltött időszaknak megfelelően
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- egyéni bánásmód,
- a gyermek korának megfelelő játékeszközök.

Az időszakos gyermekfelügyelet térítési díj ellenében vehető igénybe. A térítési díj összegét a helyi önkormányzati rendelet szabályozza. A gyermekek számára, igény szerint étkezést biztosítunk.

3.11.2 Játzócsoporth

A játzócsoporthban a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége biztosítható kisgyermeknevelők közreműködésével önálló csoportban.

A játzócsoporthba 4 éves korig szüleikkal együt fogadjuk a gyerekeket a nap meghatározott időszakában. A gyermekek szüleikkal együt játszhatnak a bölcsöde által biztosított kedvező körülmények között. Az egységünk külön csoportszobájában az otthon lévő családoknak nyújtunk játék és ismerkedési lehetőséget, valamint kreatív műhelyünkben az évszakokhoz és az ünnepekhez igazodó szervezett programjainkon sajátíthatják el a népi szokásokhoz, hagyományokhoz kapcsolódó ismereteket, gyermekdalokat, mondókákat. A játzócsoporthban feladatként a gyermek szocializációját támogató, egyéni képességeket és készségeket fejlesztő, családi nevelést segítő, szülő-gyerek kapcsolatot erősítő szolgáltatás zajlik.

A Játzócsoporth szolgáltatás jelentősége abban van, hogy a szülők jobban megismerik gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióit, a szülő-gyermekek kapcsolat az örömteli együttlét alatt mélyül, a szülők szerepeikben megerősödnek, barátságok szövődnek.

A kisgyermeknevelő szerepe megváltozik: ő háziasszony a csoportban, a gyermekeket kísérik gondozák. A háziasszonyok segítségével közösen szervezik a gyermekek napirendjét, megtapasztalják, hogy az adott korú gyermekek értelmi fejlődését milyen típusú játékok segítik.

A játzócsoporthban munkanapokon 9-től 11-ig, illetve 14-től 16-ig a szülőkkel együt fogadják a gyermekeket.

A szolgáltatás a kerületi és a kerületen kívüli családok számára is elérhető. A szülő itt is nyilatkozik, hogy a gyermeke egészséges és a megfelelő védőoltásokat megkapta.

A játzócsoporth lehetőséget teremt arra, hogy

- szülő és gyermeke kedvező körülmények között játszhasson együt,
- a gyermekek barátkozhasanak egymással,
- a kisgyermeknevelők irányításával szülő és gyermeke együt részt vegyen előre meghatározott időpontban különböző programokon,
- a szülők beszélgethessenek egymással, kicserélhessék tapasztalataikat, beszélgetve tanulnak és tanítanak,
- a szülők tanácsot, segítséget kérjenek a kisgyermeknevelőtől,

A családok bepillantást nyerhetnek a bölcsődei életébe is, a gyerekek kipróbálhatják a bölcsődei játékokat, a szüleik ismerkedhetnek a környezettel, a kisgyermeknevelőkkel, ami segítheti a későbbi bölcsődei zökkenőmentes beszoktatást.

Tervezett programok:

- A Játsház keretein belül bölcsődei tevékenységeket is szervezünk, a kisebbek gyurmázhatnak, festhetnek, a nagyobbak egyéb alkotó tevékenységeket végezhetnek.
- A szülők a gyerekeik korának megfelelő mondókákat, énekeket tanulhatnak a kisgyermeknevelőktől, amiket otthon tovább ismételtethetnek, elősegítve a gyermekük anyanyelv fejlődését és bővíthetik kommunikációs eszköztárukat.
- Kézműves foglalkozásokon vehetnek részt a családok az évszakoknak és ünnepeknek megfelelően, ősszel Márton napi mulatságot, télen adventi készülődést és Mikulás napi ünnepséget tartunk, februárban együtt farsangolunk, húsvétkor tojásokat keresünk, a Gyermeknapot közösen ünnepeljük.
- A játékos tornafoglalkozásunkat külön díjazás ellenében kiterjesztjük a játszócsoportba járó gyermekekre is.
- A só szobát délutáni időszakban ingyenesen látogathatják.
- Szülőcsoportos foglalkozás keretein belül, bizonyos témákban (szobatisztaság, dackorszak, stb.) szerezhettek egymástól tapasztalatokat.
- Havonta a pszichológus fogadó óráját a játszócsoportos szülők is igénybe vehetik.

A játszócsoport szolgáltatás térítési díj ellenében vehető igénybe, melyet az Önkormányzat aktuális rendelete szabályoz. A szolgáltatás alatt étkezést a Bölcsőde nem biztosít, de a szülőnek lehetősége van a gyermek egyéni étkeztetésére.

3.11.3 Otthoni gyermekgondozás

Az otthoni gyermekgondozás alapvető célja, hogy a magára maradt szülőt segítse a gyermek otthoni felügyelete, gondozása biztosításával. Az arra rászoruló családoknak kisgyermeknevelő végzettségű munkatársak nyújtanak segítséget iker szülés esetén, vagy ha a szülő betegsége miatt nem képes a gyermek(ek) gondozására.

Az otthoni gyermekgondozás a 4 éves kor alatti gyermekeket érintő szolgáltatási forma, a gondozás a család otthonában történik, a szülővel kötött írásos megállapodás alapján. A szolgáltatás gyakorisága és időtartama a család igényeitől függ, amit hétfőtől péntekig

biztosítunk. A szakmai munka tartalma a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozás-nevelés, felügyelet. Az igénybevétel feltétele a XII. kerületi bejelentett vagy tartózkodási cím.

Az otthoni gyermekgondozást ellátó kisgyermeknevelő feladata alapvetően a gondozásban történő közreműködés és tanácsadás, segítség.

A kisgyermeknevelő kötelessége:

- a napi eseményekről gondozási naplót vezetni, azt a szülővel leigazoltatni,
- titoktartásával a családtagok és a gyermek személyiségi jogait tiszteletben tartani,
- ismerni a saját kompetencia határait, és csak olyan munkát vállalhat el, amit ismeretei alapján biztonsággal el tud látni.

A kisgyermeknevelő joga:

- munkájával kapcsolatban hozzájutni a szükséges információkhoz,
- a kisgyermeknevelő munkája során közfeladatot ellátó személynek minősül, védelemre jogosult a vele jogsértő, etikátlan bánásmóddal szemben.

Az otthoni gyermekgondozást ellátó kisgyermeknevelőnek nem feladata a gyermek ruházatának tisztántartása, a lakás takarítása, rendben tartása, a szülők gyermekellátáson, munkaidőn túli kéréseinek teljesítése.

A megállapodásban foglaltak szerint a kisgyermeknevelő az ellátás időtartamának lejártakor a gyermeket a szülő, törvényes képviselő, közeli hozzátartozó, rokon vagy a szülő által megbízott nagykorú személy (olyan felnőtt, aki a gyermekkel kapcsolatban áll) gondjaira bízza. A megbízott személyt a szülő köteles a kisgyermeknevelő részére előzetesen bemutatni.

3.11.4 Sószoza

Gyermekeknél felsőlégúti megbetegedések megelőzésére, kezelésére sószobát alakítottunk ki. Sószobánkban felállított sóhomokozó és a teremben párolgó Parajdi sötömbök lehetőséget biztosítanak az immunrendszer erősítésére. Kisgyermekek számára gyermekbútorokat helyeztünk el, többféle játékkal (építő, logikai stb.). Természetesen a rajzolás, színezés és gyurmázás is megoldott. A gyermekek nagyon élvezik, amikor sóhomokozóban homokoznak. A sószobát őszi-téli időszakban használjuk.

A délutáni időszakban a családok egyéni igényei esetén lehetőséget biztosítunk a sószoza használatára, amikor a szülő és kisgyermek együtt töltenek el 20-30 percet a helyiségben.

3.11.5 Mozgásfejlesztő játékos torna

A játékos, örömteli közös mozgás az egyik legerősebb pozitív inger, ami gyermekeket érheti. Ez a foglalkozás az oktató, Kuti Judit és a gyermekek kölcsönös részvételével történik, de a gyermek ritmusában. A gyakorlatok alatt közös kalandot élnek át, ügyesednek. Mindez játékos formában, mondókákkal s játékos eszközökkel.

A fent említett foglalkozást heti rendszerességgel biztosítjuk, november elejétől június közepéig tartó időszakban, térítés ellenében, amit a szülő közvetlenül az oktátónak fizet, 30 perces időtartamban.

3.12 Szakmai dokumentáció

A kisgyermeknevelőink által vezetett dokumentáció célja, a gyermekek fejlődésének nyomon követése a bölcsődénben. Az egyéni differenciálás, a tudatos pedagógiai munka, a családokkal való kapcsolattartás, a pedagógus önértékelése és a külső értékelés eszköze.

Dokumentumok:

Csoportnapló

Gyermekekfejlődési dokumentáció - bölcsődei törzslap és fejlődési napló

Családi füzet

Minden kisgyermek a rendelkezik egy családi füzetrel, melyben a gyermek és a szülők adatain kívül, a háziorvos és a védőnő neve is elérhető. Tartalmazza a meghatalmazásokat, hogy ki viheti el a gyermeket a szülőn kívül, majd egy jellemzést a kisgyermekről, hogy látja most a szülő, pl. mik a kedvenc szokásai, étkezése, mozgása, értelmi, beszédfejlődése, vannak-e alváshoz használt eszközei. Az üzenő füzet későbbiekben a gyermek fejlődését mutatja be a szülőknek, három havonta a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőt a fejlődése üteméről a fejlődési naplóban leírt szempontok alapján, ily módon szakmai értelemben jellemzi a gyermeket. A családi füzet a bölcsőde és a szülő közötti kommunikáció eszközeként szolgál.

3.13 A szolgáltatás helyszínén kívüli programok

3.13.1 Közös kirándulások

A családoknak ősszel és tavasszal szervezünk kirándulásokat a közeli Normafához. Ősszel az Anna réten lévő játszótéren kicsit elidőzünk, játszunk és piknikezünk, majd folytatjuk az utunkat a közeli Erzsébet-kilátóhoz. A gyermekeknek is élmény így a kirándulás, sétálnak, motoroznak a szüleik mellett, ha elfáradnak, esetleg felkérkedzhetnek vagy beülnek a babakocsiba. Tavasszal a Piczinke Póniudvarba teszünk látogatást, ahol a háziállatokkal kerülhetnek közeli kapcsolatba a gyerekek és póni lovaglásra is van lehetőség. A családok a saját vagy a szomszédos csoportokba járó gyermekekkel és szülőtársakkal beszélgethetnek és közösen töltenek egy-egy kellemes és jó hangulatú délelőttöt.

3.13.2 Látogatás a Kisvasúthoz és a Vasúttörténeti Parkba

Májusi családi programunk a Hűvösvölgyi kisvasút, júniusban pedig a Vasúttörténeti park közös meglátogatása, ami a gyermekek mellett a szülőknek is nagy élmény. Mindkét esetben vezetett programon veszünk részt. Együtt vonatozunk a szülőkkel a kisvonaton, a gyermekek felmászhathatnak a gőzösre és beszállhatnak régi vasúti kocsikba. A terepasztalon tologathatják a vonatokat. A család minden tagja talál ott új felfedezni- és látnivalót, valamint lehetőséget a beszélgetésre.

3.14 Ünnepeink

Novemberben Márton-napi készülődéssel, „liba” és lámpás készítéssel kezdjük az évet, amit szülőkkel együtt tartott felvonulás követ. Adventi koszorú készítés a szülők és gyermekeik közösen készítenek koszorút az ünnepi asztalra.

Decemberben izgatottan várják a Mikulást, énekekkel, versekkel készülünk, a gyerekek személyre szabott csomagot kapnak, és ilyenkor érkeznek meg a csoportnak szánt játékok és a mesekönyvek is.

A következő kézműves foglalkozás a karácsonyi készülődés jegyében telik, különféle díszeket, mézeskalácsot készítenek. Luca napi vásáron a szülők és a kisgyermeknevelők által készített ajándéktárgyakat lehet megvásárolni. Karácsony közeledtével felállítjuk a fát és minden gyermek hozhat egy díszet a közös karácsonyfára, büszkén mutogatják, hogy azt ők készítették.

A farsangi kézműves foglalkozáson álarcokat, kalapokat készítenek, a farsangi ünnepségen jelmezbe öltöznek, és egész nap vigadnak, táncolnak.

A közös délutáni kézműves foglalkozásainkat a húsvéti készülődéssel zárjuk, tojásfestéshez, ragasztáshoz, nyuszi és bárányka készítéshez készülnek el a sablonok.

Az évszaknak megfelelő kreatív kézműves délutánok nagyon jó hangulatban zajlanak, a gyerekek mellett a szülők is kedvet kapnak tevékenykedni. A családi légkör, a szülőkkel együtt végzett tevékenységek a gyermekeknek is emlékezetesek maradnak, sokszor az egész család tevékenykedik (jöhetnek a testvér gyermekek is).

Az Anyák napjáról ajándékkészítéssel emlékezünk meg.

A legnagyobb ünnep a gyermeknap, melyet többnapos szervezés előz meg. A gyermekeket leköti a délelőtti bábelőadás, majd a szülők megérkezése után családjukkal együtt szórakoznak, zenés mulatságon, ügyességi játékokon, kézműves tevékenységeken és családi vetélkedőkön vesznek részt. Lufi hajtogatás, arcfestés színesíti a programot, a résztvevők ellátásáról a büfé gondoskodik. A szülők megismerik egymást, és a kisgyermeknevelők is szívesen válaszolnak a felmerülő kérdésekre. A rendezvényünk minden évben nagy sikert arat.

Júniusban Évzáró bulit rendezünk az óvodába menő gyermekek részére, amin az elmenő gyermekek bölcsődés életét bemutató képekből összeállított vetítést és/vagy játékos közös mozgásos tevékenységet falatozás követ. A távozó gyermekek ajándékot kapnak és elvihetik az eddig elkészített alkotásaikat.

3.15 A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái

Kisgyermeknevelőink folyamatosan képzik magukat (egyetemi BA képzésben), a legújabb szakmai módszerek szerint dolgoznak, emeltszintű és főiskolai végzettséggel rendelkeznek. A kisgyermeknevelők szakmai felkészültségét, képzettségét tekintve a kisgyermeknevelők 60%-a diplomás csecsemő- és kisgyermeknevelő, felsőfokú szakképzett csecsemő és gyermeknevelő-gondozók, illetve OKJ bizonyítvánnyal rendelkező kisgyermekgondozó-nevelők.

A 9/2000 SzCsM rendelete szerint a személyes gondoskodást végző személyek folyamatos szakmai továbbképzésre kötelezettek. A kisgyermeknevelő munkakörbe sorolt szakembereknek az adatait működési nyilvántartásba kell vezetni. A munkavállaló a

bejelentésről igazolást kap, amit köteles megőrizni tevékenysége megszűnéséig. A be- és kijelentés a munkáltató kötelezettsége.

Fontos elvárás a kisgyermeknevelőkkel szemben, hogy fizikailag, szellemileg teherbíróak legyenek, érzelmileg kiegyensúlyozottan, igényesen, lelkiismeretesen, tudatosan dolgozzanak. Fontos ezeken kívül az is, hogy őszintén szeresse a gyermekeket, legyen türelmes, megértő a rábízott gyermekekkel.

A kisgyermeknevelők szakmai fejlődésének általános lehetőségei lehetnek:

- kisgyermeknevelők akkreditált továbbképzéseken való részt vétele
- házi továbbképzések, aktív tudásmegosztás
- gyakornoki rendszer működtetése
- szakmai képzésben, iskolarendszeren belül oktatásban részvétel,
- szakmai anyagok, módszertani levelek, folyóiratok, szakirodalmak rendelkezésre állása a bölcsődén belül,
- IKT eszközök használata, felhasználva és beépíti a munkába az online szerzett információkat, (képek, sablonok letöltése, ezekből dekorációk készítése,)

Az intézményvezetőnek is van intézményvezetői továbbképzési kötelezettsége, amit az előző években elvégzett szociális szakvizsgával kiváltott. Továbbképzési kötelezettségét így szakmai munkakörhöz kötött képzéseken is megszerezheti.

A bölcsődében nagy hangsúlyt fektetünk a kreditpontos képzésekre. Több idősebb kisgyermeknevelőnk újította meg tudását OKJ-s kisgyermeknevelői képesítés megszerzésével. A fiatalabbak körében a pedagógus életpálya program népszerűbb, így az OKJ-s végzettségükkel többen 2, illetve 3 éves felsőfokú kisgyermeknevelői képzésekre jelentkeznek.

A középfokú és felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelőink 60 illetve 80 pont megszerzésére kötelezettek.

Kötelező 20% olyan szakmai továbbképzés, amely a teljes ágazat tekintetében lényeges alapkompenciák megszerzésére irányul, pl. jelzőrendszer vagy kiégés.

A pontok 40% a munkakörhöz kötött továbbképzés, olyan szakmai továbbképzés, amely a kisgyermeknevelői munkakörhöz kötött, pl. ADHD vagy egyéni tanácsadás. A maradék 40 % a szabadon választott szakmai továbbképzések, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek

megszerzését célozza meg, népszerű a kisgyermeknevelők között a Montessori módszerek és eszközök elsajátítása képzés. Részt vehetünk még szakmai napokon, személyiségfejlesztő tréningeken, szakmai tanácskozásokon, szakmai e-learning foglalkozásokon. Többen mentek el az anyanyelvi ismeretek elsajátításának fontosságáról és átadásának jelentőségéről szóló és a zenei nevelésről szóló továbbképzésekre.

A továbbképzésen részt vett munkatársak a szakmai értekezleteken megosztják a képzéseken hallottakat. Kisgyermeknevelőink szakmailag jól képzett szakemberek, elkötelezettek és elhivatottak munkájuk végzésében.

Két havonta tartunk házi továbbképzéseket, ahol különböző témába készülnek fel a kisgyermeknevelők, a többiek hozzászólnak és közösen megbeszélik a tevékenységeket. A szülőcsoportos beszélgetések témái is kiértékelésre kerülnek.

A továbbképzéseket az év elején elkészített továbbképzési terv alapján végezzük. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel és elvárásaival teljesíthető. Év elején összegyűjtjük a továbbképzési lehetőségeket és a költségvetési keretből biztosítjuk az elvégzését a munkavállalók számára. A továbbképzés továbbképzési ciklusokban történik, ami jelenleg 4 év, ennyi áll rendelkezésre a továbbképzési pontok összegyűjtésére.

Az elvégzett továbbképzéseket és a bekövetkezett változásokat a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet mellékleteként előírt nyomtatványokon jelezzük a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság felé.

Gyakornoki rendszert működtetünk a pályakezdő munkatársak körében középfokú és a felsőfokú végzettséggel egyaránt. Mindkét esetben az a célunk, hogy támogassuk a gyakorlattal nem rendelkező munkatársakat, felkészítsük Őket a hivatásuk gyakorlására.

Középfokú végzettség esetén az intézmény belső gyakornoki szabályzatában leírtak alapján. A felsőfokú végzettségűek esetében a pedagógus minősítés első szakasza a gyakornoki időszak, ami 2 év után Pedagógus I. minősítéssel zárul, amit az Oktatási Hivatal által előírt pedagógus kompetenciák határoznak meg.

Az ELTE közelsége miatt felkeresnek minket fiatal kisgyermeknevelő hallgatók, hogy az 5 hetes szakmai gyakorlatukat az intézményünkben tölthessék le. Helyet adunk az OKJ-s kisgyermeknevelők és bölcsődei dajkák gyakorlatának végzéséhez is.

Közkedvelt helyszín a Bölcsődénk az 50 órás közösségi munka teljesítése céljából is, a gyermekek között a fiataloknak is felüdülést jelent dolgozni. A gyakorlatok végén kellemes élményekkel és tapasztalatokkal távoznak.

Az önképzés keretében a továbbképzéseken felül rendszeresen biztosítja a bölcsőde a szakmai folyóiratok beszerzését, (Kisgyermeknevelők szakmai- módszertani tudástára), jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét.

Intézményünk saját szakmai könyvtárát hozott létre, melyben a szakmai könyvek, és kiadványok találhatóak meg és kerülnek folyamatosan frissítésre.

A könyvtárunk a szülőknek és a dolgozóknak egyaránt hasznosnak bizonyul.

3.16 Minőségi nevelőmunka a bölcsődében

Feladatunk a bölcsőde működését szabályozó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés, valamint az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja.

Igyekszünk a dolgozókat érdekeltté tenni a minőségi munkavégzésben, minden évben javaslatot teszünk az önkormányzati rendeletben kiírásra kerülő Gyermejköltségi Alapellátásért díjra vagy Polgármesteri elismerésre.

A bölcsődén belüli ellenőrzések legfontosabb feladata a bölcsődében folyó gondozás-nevelés hatékonyságának nyomon követése és a szükséges korrekciók elvégzése, az ellenőrzési nyomvonalak alapján a kockázatok feltárása, elemzések végrehajtása.

3.17 Együttműködés a szolgáltatáson belül

A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás biztosítása, ami főképp a munkatársi értekezletek alkalmával valósul meg.

A hét első napján a csoportvezető kisgyermeknevelőkkel tartunk megbeszélést, a heti beosztás és a heti teendők megbeszélése a téma.

A szülőkkel való együttműködések, találkozások a velük való kapcsolattartás formái. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelők érdeklődnek a gyermekekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig az átadáskor tájékoztatják a szülőket az aznapi történésekről.

A bölcsődékkal szakmai tapasztalat megosztása, új ötletek bevezetése céljából vesszük fel a kapcsolatot.

A kerületi gyermekotthonból és az anyaoththonból is gyakran érkeznek napközbeni ellátásra kisgyermekek. A törvényes képviselőjükkal, a hatósági gyámokkal tartjuk a kapcsolatot a gyermekekkel előforduló észrevételekkel kapcsolatban.

3.18 Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A bölcsődei nevelés-gondozás a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembevételével, a nevelésben a szülő partnereként szolgálja a gyermek fejlődését.

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- megválassza az intézményt, amelyre gyermeke nevelését-gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét,
- megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- a szolgáltatásokat teljeskörűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni,
- adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez, hogy megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- panasszal élni, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet írásban benyújtani.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézménnyel együttműködjön,
- fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és a személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelembe részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással, - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelembe részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A bölcsőde köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Gyermekvédelmi szolgálatnál. A jelzőrendszeri tagok a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják és a szakmai módszereket alkalmazva járnak el.

A bölcsődei faliújságon minden csoportban megtalálható a gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége, valamint fogadó óráinak helye és ideje, hogy a szülő/ törvényes képviselő számára elérhető legyen.

A bölcsődénkben dolgozók számára biztosítjuk az egészséges és a biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket. A munkatársnak joga van véleményük kinyilvánítására, munkájuk elismerésére és megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést, emberi méltóságot és személyiségi jogaik tiszteletben tartását, valamint segítséget a szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárás a munkatársak részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra, partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexében és a Bölcsőde házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

3.19 Alapítvány

A Bölcsődénk alapítványa is összekötőkapocs a szülők és a bölcsőde között. A XII/3. Bölcsőde Alapítványt több szülő a bölcsődevezető javaslatára 1997 nyarán hozta létre. Az évek alatt a szülők így járultak hozzá a bölcsőde tárgyi eszközeinek bővítéséhez és a környezeti feltételek kialakításához. Az intézmény dolgozói és a szülők számára is fontos az alapítvány bevételeinek szakszerű kezelése és a szakmai munka érdekében való felhasználása. A szülői támogatások, az 1%-os felajánlások, a pályázaton elnyert támogatások is sokban hozzájárulnak a programok és a kézműves délutánok szervezéséhez, a fejlesztésekhez, játékok bővítéséhez, mesekönyvek és szakkönyvek, folyóiratok beszerzéséhez, honlap fenntartáshoz. A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségeket keresünk. Ezek lehetnek működési NCA pályázatok, amik főképp informatikai és egyéb eszközök beszerzésére irányulnak. A helyi önkormányzat által kiírt pályázatokkal a bölcsőde udvarának a füvesítését, közösségi programokon való részvétel lehetőségét, munkatársaknak szóló oktatást és a Játszóházunk új eszközeinek beszerzését valósítottuk meg.

3.20 A bölcsőde honlapja

A bölcsőde honlapja a szülők és a bölcsőde közötti kapcsolattartás egyik formája. Bemutatja a bölcsődénket és a leendő szülők a honlap segítségével megismernek bennünket. A bölcsődei jelentkezési lap itt is letölthető, a bölcsődével kapcsolatos fontos információk átadására is szolgál (bemutakozás, elérhetőségek, közérdekű adatok, dokumentumok, események, alapítványi beszámolók).

3.21 Érdekképviselő

A gyermekek érdekképviselőjét az Érdekképviselői Fórum látja el. A szülői képviselő véleményét nyilváníthat a bölcsődevezetőnél a gyermeket érintő ügyekben. Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működésére. A Fórum évente két alkalommal ülésezik. Amennyiben rendkívüli esemény történik, 8 napon belül összeül. Munkáját a házirendben foglaltak szerint végzi.

A szülő vagy a gyermek törvényes képviselője panasszal élhet az intézményvezetőnél vagy az Érdekképviselői Fórumnál. Az intézményvezetője, illetve az Érdekvédelmi Fórum a panaszt kivizsgálja és 15 napon belül tájékoztatást ad az orvoslás módjáról.

Amennyiben a szülő vagy a törvényes képviselő 15 napon belül nem kap választ vagy nem ért egyet a megtett intézkedéssel az intézmény Fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat.

4 ELKÉPZELÉSEIM A TOVÁBBKÉPZÉSEK ÉS CSAPATÉPÍTÉS TERÉN

- Folytatnám a már megkezdett munkát, a magas szintű ellátás megvalósításához felkészültségünket is folyamatosan fejlesztenünk kell. Fontosnak tartom a külső és belső továbbképzéseken való részvételt, mert a tapasztalatszerzés, egyéni ismeretek bővítése, nyitottság a kívül világ felé, és az önismeret fejlesztése építőileg hathat a személyiségünkre.
- Nem elég a továbbképzéseken való részvétel, szükség van azok megtárgyalására, az esetleges problémák megbeszélésére. Nagyon fontosnak tartom, az egységes gondozási-nevelési elvek betartását, hiszen a felelősség rajtunk van, az elkövetkező nemzedék személyiségének kialakításban.
- Támogatom a kisgyermeknevelőket esetmegbeszélések tartásával, a családsegítő munkatársa más szemszögből közelíti meg az esetlegesen felmerülő problémát, így segít a megoldások megtalálásában. A csapatmunka ilyenkor is fontos, hisz mindenki tapasztalatot szerez az esetek megbeszélése kapcsán.
- A magas színvonalú szakmai munka elérése érdekében elengedhetetlen a kollegák között egymás kölcsönös megismerése, őszinte nyílt légkör kialakítása, a szakmai módszerek egyöntetű elfogadása. Az együtt elkészített Szakmai program, megkönnyíti a szakmai munkát.
- Hangsúlyt fektetek a kisgyermeknevelők és az intézmény többi dolgozójának mentálhigiénés gondozására. 2026 év elejétől lehetőséget biztosítok szupervízió igénybevételére, a csoportban létrejött konfliktusok ilyen jellegű megoldására.
- A „Fényterápiás szoba kialakítása lehetőséget nyújt az elvonulásra, meditálásra, feltöltődésre. 13-13:30 között megengedett a „Traccs party” az ebédlőben.
- Biztosítom a képzést, továbbképzést minden dolgozó számára, a minőségi munka érdekében. Szorgalmazom a kisgyermeknevelőm részére főiskolai kisgyermeknevelői szak elvégzését. A bölcsődei dajkákat is biztatom, ha megszeretik kisgyermeknevelői munkát, Ők is képezzék magukat.

- A regionális és a kerületi bölcsődevezetőkkel a jó kapcsolat kiépítésére törekszem. Látogatásaim során lehetőségem nyílik, szakmai jó gyakorlatok és kreatív ötleteket szerzésére.
- A bölcsődei könyvtár folyamatos bővítésével, szaklapok előfizetésével továbbra is hozzájárulok a folyamatos képzéshez, felkészüléshez.
- Támogatom a személyiségfejlesztő és csapatépítő tréningeket, amelyek önmagunk és egymás megismerését, a csapatban való gondolkodást és működést szolgálják. Külsős tréner segítségével vezetett közös játékok lebonyolítását szervezek, melyek még jobban összekovácsolják a csapatot. Továbbra is fenntartom Vele a kapcsolatot és a következő években is számítok az együttműködésére.
- Ösztönzőm a munkatársaimat az új projektek létrehozására. Ilyen kisebb létszámú közös program volt az 2025-ben útjára indított adventi koszorúk készítéséhez is. Minden csoportból érkeztek ügyes kezű kisgyermeknevelők, akik összefogtak és ízléses koszorúkat készítettek az alapítványi bevételek javára. Advent első hetében ezt a programot a szülőknek is meghirdettem. Többen csatlakoztak az érdeklődő szülőkhöz és a gyermekeikhez segítve Őket a saját adventi koszorújuk díszítésében. Tavaly egy fenntarthatóságról szóló bábelőadással készültünk, amit a szülők részére mutattunk be. Idén az Utazó játszóházunkkal ismertettük meg a kerületi lakosokat és mutatjuk meg a bölcsődénket. Itt is az volt a cél, hogy minden csoport részt vegyen a közös munkába. Úgy érzem, hogy a munkahelyi barátságok a közös tapasztalaton, közös élményeken alapulnak. Az ilyen jellegű programok kapcsolatépítési lehetőségeket és a szervezeti kultúrában való tartozás érzését nyújtják.
- Az Önkormányzat által 2010-es években szervezett Szociális napok csapatépítő programját máig is sokan emlegetik, ennek példájára a munkatársaknak továbbra is szervezek közös programokat. Csapatokat alkotva voltunk már szabaduló szobában, majd az Urbango által szervezett város felfedező játékon tettük próbára a technikai és a szellemi tudásunkat. A Budai várban és környékén jártunk, ahol 3 csapatot alkotva, sok érdekes feladatot megoldva jutottunk el a célba. Idén az Illúziók múzeumába látogattunk el. Közösén lógtunk az ablakpárkányon, csoportonként ültünk az óriás széken és a tükrök sokoldalú felhasználását fedeztük fel. Közben lehetőség nyílt kötetlen beszélgetésekre, igazi csapatjátékra, közös kávézásra és sütizésre.
- Munkatársaimmal minden évben tartunk évértékelőt a tanév végén és karácsonykor, ilyenkor kicsit ünneplünk mi is. Fénykép összeállításokkal idézzük fel újra az eseményeket, programokat, amiket az elmúlt időszakban közösen átéltünk. Volt már közös grillezés, pizza sütés, ilyenkor mindenki hozzáveszi a részét a készülődésből. A beletett szeretettől lesz ilyen finom az elkészült étel. Az elmúlt években a karácsonyi vacsorát konyhai munkatársaknak köszönhattük, akik több fogásos menüt készítenek

el. A munkatársak többsége otthon készített házi finomságokkal járul hozzá az ünnep hangulatához. Nyáron a filmvetítés után fagylaltot kanalazva kötetlenül beszélgetünk. Közös élmények ily módon is gazdagítják az életünket. Ezt a jó szokásunkat az elkövető években is megtartjuk,

- Munkatársaimmal szembeni elkötelezettség, bizalom, pozitív munkahelyi környezet kialakítása a közeljövőben is a célom. A munkahelyi elégedettség fokozásában mélyreható módon alakítva tapasztalatainkat, perspektívánkat és összetartozásunk érzését.
- Nyitott szívvel veszek részt a bölcsődevezetőknek szervezett szakmai fórumokon. Fontosnak tartom megosztani az építő előadásokat nagyobb körben is, a Kulturális szalonban terem bérletet intézek, hogy a kerületi bölcsődék munkatársai körében is hallhatók legyenek ezek az előadások. Az elmúlt években a Szakmai napon Ulmainé Pécsi Rita „Érzelmi intelligencia fejlesztése” címmel tartott gyakorlati tanácsokkal bővelkedő előadást. Ezt megelőzően Kaurek Csillától „Kommunikáció a bölcsődei gyakorlatban” technikákat és sok hasznos információt kaptunk a szakmai munkához. Nagy örömmel folytatom a szakmai munkánkat ilyen módon is segítő csoportos ismeretadási lehetőségeket.
- Nyugdíjasok munkatársairól sem feledkezünk meg, a nyugdíjba menőknek búcsúztatót tartunk, a már régebben elment nyugdíjas munkatársaknak találkozt szervezek. Ezek a találkozások újra és újra összehozzák a társaságot és boldogan emlékezünk vissza a régmúlt idők emlékeire. Az örökre elment dolgozókról gyertyagyújtással és fényképek felidézésével emlékezünk meg.

5 TERVEIM A VEZETÉS TERÜLETÉN

- Vezetői hitvallásom alapja a demokratikus vezetési stílus gyakorlása és az alapelvek betartása. Maximálisan számítok a munkatársaim ötleteire, véleményére és támogatására.
- Célom, a minőségi munkavégzés fenntartása, folyamatos erősítése, melyhez nélkülözhetetlen a csapat szellem. Kiemelten fontosnak tartom a kollegák közötti összetartást, a csapatépítést és az ebből fakadó támogató, munkahelyi légkör megtartását. Munkatársaim kapcsolatát a kölcsönös tisztelet és szakmai bajtársiasság határozza meg. Ezzel a szemlélettel nagyban hozzájárulunk ahhoz, hogy a gyermekek

szerető, biztonságos környezetben fejlődjenek, a szülők pedig bizalommal forduljanak hozzánk.

- Törekszem arra, hogy az intézményen belüli információáramlás és tudásmegosztás gördülékeny legyen. Célom, hogy munkatársaim részére időben eljusson a feladataik ellátásához és a hatékony munkájához szükséges valamennyi információ.
- A szülők tájékoztatására és a bölcsőde életébe való aktív közösségi bevonására is figyelmet fordítok, mely szintén digitális eszközök használatával, belső hírlevél formájában valósul meg.
- A mindennapi munkában fontosnak tartom a rendszeres, segítő szándékú ellenőrzést, pozitív megerősítést, valamint a felmerülő hibák közös, építő jellegű megbeszélését, kijavítását. Úgy gondolom, a kisgyermeknevelői munka nagy előnye, a szakmai problémák nyílt megvitatása, melyre vezetőként folyamatosan lehetőséget biztosítok.
- A bölcsőde vezetése mindent megtesz, hogy a gondozó-nevelő munka megfeleljen az új szakmai követelményeknek, alkalmazzuk az új szakmai elvárásokat és igyekeztünk a szülők igényeihez igazodva kialakítani a szakmai munkánkat és a programjainkat.
- A jelenlegi csökkenő gyermek létszám ellenére a célom a teljes dolgozói létszám megtartása. Reményeink szerint az új szolgáltatások megnyerik a területben élő családok érdeklődését és csatlakoznak a Zugligeti bölcsőde gyermek közösségéhez.
- Tovább erősítem a munkatársak közötti mindennapi együttműködést, összeforrott, megszokott közösséget alkotunk, ennek elérését az előzőekben felsoroltakkal, csapatépítéssel és a közös programok kialakításával segítem.
- A szülők részére rendszeresen tervezünk közösséget építő programokat, családi kirándulásokat, családsegítő munkatársaival és egyéb szakemberekkel közösen, meghirdetett szülőknek szóló előadásokat, szülő klubos beszélgetéseket. Az ötletek megvalósulásához a munkatársak támogató segítségére is szükségem van, a motivált, lelkes kolléganőim sokat tesznek azért, hogy a szülőkkel közösen tervezett kézműves foglalkozások, előadások, önkéntes munkákon részvétel és egyéb a családoknak szervezett esemény a legjobban sikerüljenek.
- Jelen korunk kihívása és egyben célja is a minőségi munka és a minőségi szabadidő harmóniájának megteremtése. A családban előforduló nehézségekre a gyermek reagál elsőnek a tüneteivel, ebben az esetben mi nemcsak a gyermek oldaláról közelítjük meg a problémát, hanem az egész családot és a körülményeiket egy rendszerben egészként

figyeljük meg. Szükség esetén beavatkozunk, vagy a szülők kérésére segítséget nyújtunk, tanácsokkal látjuk el.

- Támogatom a rendszeres külső szakemberek közötti tapasztalatcseréjét. Lehetőséget nyújtok más intézmények munkájának megismerésére. Munkatársaimmal a speciális csoport tervezése kapcsán látogatást tettünk a Budai Korai fejlesztő központba, hogy tapasztalatokat szerezzünk a speciális ellátást igénylő gyermekek napközbeni ellátásáról, az ott használt fejlesztő és egyéni bánásmódot segítő eszközökről.
- Segítem a munkatársaimat a szakmai tudásbővítésében, továbbképzések végzésében, az ott látott „Jó” gyakorlatokat pedig házi továbbképzéseken dolgozzuk fel.
- Hangsúlyt fektetünk a korai fejlesztés erősítésére, gyógypedagógus munkatársammal egyéni fejlesztésekhez igazodó gyógypedagógus csapat létrehozását tervezzük, hogy a hozzánk érkező gyermekeket intézményi keretek között is megkapják a személyre szabott fejlesztést.
- Támogatom a gyógypedagógusunk további ötleteit a gyermekek fejlesztéséhez. Bevezetjük multimodális szenzoros ingerek biztosítását, különös tekintettel a taktilis, szomatikus észlelésre és érzékelésre. A hangsúly a gyerekek saját testének megélésére a tapintás fejlesztésre fektetnénk, ezzel megpróbálnánk ellensúlyozni a bölcsődei korosztálynál is egyre jobban terjedő vizuális túlsúlyt, digitális függőséget. Ez a komplex fejlesztési szemlélet egyedülálló a kerületben. Célunk, hogy ez a módszer „Jó Gyakorlatként” elterjedjen.
- Figyelemmel kísérem az intézmény hatékony gazdálkodását, folyamatosan egyeztetek a Fenntartó és a GESZ munkatársaival. Az intézményi költségvetés szakszerű tervezése mellett a szükséges tárgyi feltételek biztosításához a jövőben is aktívan kutatunk fel forrásokat, figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat és fenntartjuk az alapítványunk sikeres működését. Fontosnak tartom a szülők bevonását is ebbe a munkába, Ők az adójuk 1%-ának felajánlásával, kisebb összegű adományi támogatással, önkéntes munkával járulnak hozzá a tárgyi eszközeink beszerzéséhez, és rendezvényeink lebonyolításának sikeréhez.
- A múltbéli sikeres együttműködések alapján, a kerületben lévő társintézményekkel továbbra is fenntartjuk a kapcsolatot. Célunk, hogy továbbra is fenntartsuk a közösségünk összetartó erejét és a Zugligeti Bölcsőde maradjon a kerület családjainak

megbízható, innovatív és támogató központja a kiszámíthatatlan és nehéz helyzetekben is.

Gyermek létszám csökkenése kapcsán 2025-ben kidolgozott, 3 éves stratégiai tervünk új szolgáltatások bevezetését célozza meg.

Új és bővülő szolgáltatások:

- Speciális ellátási igényű gyermekeket fogadó csoportot a személyi feltételek biztosítása mellett indítjuk el, mindkét munkatársam felkészült, egyik halmozottan súlyos fogyatékosokat ellátó tapasztalattal rendelkező kisgyermeknevelő és a másik pedig gyógypedagógus végzettséggel is rendelkező kollégám, így biztosítjuk a napi szakszerű ellátást és a fejlesztés lehetőségét is. Az itt töltött idő rugalmas, a kisgyermek és a szülő igényeihez mérten néhány órás ellátástól az egész napos felügyeletig terjed.
- Időszakos felügyeleti csoportban a férőhelyek bővítése vált aktuálissá, mivel megnőtt az igény az időszakos felügyelet bővítése iránt. A várólisták csökkentésére új eljárást kezdtünk, a rövid időn belül munkába álló édesanyák gyermekeit már a kezdetektől abba a csoportba szoktatjuk be, ahová pár hónap múlva a normál bölcsődei jelentkezést követően kerül. Előnye, hogy a beszoktatást már az a saját kisgyermeknevelő végzi, aki az óvodába kerülésig végig kíséri.
- Játzócsoport új keretek között nyitja meg a kapuit szeptembertől a szülők előtt.
- A későbbiekben a Hosszabbított nyitvatartás lehetőségét, az idejártó családok részére ajánlom fel havi 2 alkalommal, ez idő alatt a szülők az esetleges hivatalos ügyeket el tudják intézni.
- Utazó játszóházunk a javaslatok között új szolgáltatásként szerepelt a hétvégi játszó délelőttök és kézműves foglalkozások tartása újrahasznosított anyagokkal című projekt, amelyet kicsit más formában, de elindítottunk tavasszal. Az utazó játszóházunk ezt a tevékenységet biztosítja, amellyel az önkormányzat által szervezett programokon vesznek részt a bölcsőde munkatársai. A kollégák minden korosztály számára készülnek változatos játék készlettel, nagyobbaknak Montessori kirakókkal és a kézműves tevékenységekhez felhasználható előre elkészített formákkal. A kicsiket a játszó szőnyegen elhelyezett építő- és fejlesztőjátékok, mesekönyvek vonzzák oda.

- A sószoza ingyenes használata az idejára gyermek körében már rendszeres, ezt a szolgáltatást a kerületi lakosok számára előzetes bejelentkezés mellett biztosítjuk, hétköznaponként 15 és 16:30 között.

6 ZÁRÓ GONDOLAT

A bölcsőde vezetése mindent megtesz azért, hogy a gondozó-nevelő munka megfeleljen a legújabb szakmai követelményeknek. Célunk, hogy a szülők igényeihez igazodva, velük szorosan együttműködve alakítsuk ki programjainkat. Az új elképzelések megvalósításához elengedhetetlen a motivált és lelkes kolléganőim támogató segítsége.

A napi tevékenységünk során figyelemmel kell követnünk ebben a felgyorsult világban a gyermekek megváltozott igényeit is. Ezeket a szempontokat összhangba kell hozni annak érdekében, hogy a szülők elégedettek legyenek. Ezért rendkívül fontos a megbízhatóság, a különböző igényekre adott gyors reagálási készség, a magas szintű szakmai hozzáértés.

Lényeges a mindennapokban olyan szolgáltatások nyújtása is, amelyekkel a szükségleteket maradéktalanul kielégíthetjük. Igyekszünk olyan családbarát lehetőségeket bevezetni, hogy minél több bölcsődés korosztály számára élvezetes legyen a bölcsődei élet, kezdve az otthongondozott kisgyermek felügyelettől, a játszó csoporton és az időszakos felügyeleti csoporton át. Úgy gondolom, hogy a speciális ellátást nyújtó csoportom új szolgáltatásként hiánypótló lehetőséget nyújt a kerületben.

Felgyorsult, digitalizált világunkba, az intézményünk az idejára gyermekeknek lehetőséget ad az emberi kapcsolatokra, érzések kifejezésére, alkotásra. Kisgyermekkorban is nagyon fontos, hogy sokat és felszabadultan játszhassanak. Szeretnénk minél több olyan alkalmat biztosítani számukra, ahol önfeledten mozoghatnak, játékosan tanulnak. Alkalmanként a szülőket is bevonjuk az ilyen jellegű tevékenységekbe, például a közös virágültetés kapcsán, így ráláthatnak, van más lehetőség, mint a számítógépes játékok, a képernyő használata. A közös foglalkozások, nyílt napok, szülőcsoportos beszélgetések vagy egyszerűen csak a hazaadás körüli beszélgetések a szülő-gyerek kapcsolati elmélyítéséhez nyújtanak fogódzókat.

Célom a munkatársaimmal közösen létrehozott bizalommal teli légkör kialakítása, a megoldandó helyzetek nyílt kommunikációval történő elrendezése.

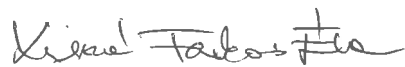
Bízom benne, hogy a szakmai elhivatottság, a folyamatos fejlesztések és az összetartó közösség ereje biztosítja, hogy a hozzánk járó gyermekek mindennapjai boldogan,

biztonságban teljenek, és az intézményünket elhagyva is elmondhassák: „szeretem itt magam”
- idézet egy kisgyermektől.

Kiegyensúlyozott és jól működő intézmény fenntartására törekszem, egységes alapokon, jó közösséggel és hatékony, eredményes csapatmunkával. Támogatom a javaslatokat, keresem az új lehetőségeket így valósult meg pl., bábozd zöldre projekt, utazó játszóházunk és a speciális csoport létrehozásának gondolata. Továbbra is keresem az új lehetőségeket, javaslatokat, töretlen lelkesedéssel vágok bele a terveimbe, a következő öt év kihívásaiba, amennyiben sikerül megnyernem az Önkormányzat és a Szakma bírálóinak bizalmát a munkám folytatásához.

Budapest, 2026.08.14

Tisztelettel,

Kissné Farkas Éva

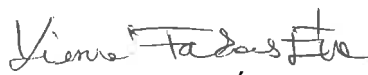
NYILATKOZAT

Alulírott Kissné Farkas Éva pályázó nyilatkozom arról, hogy

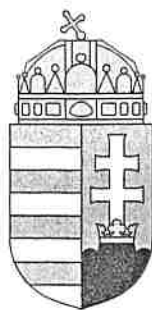
- a pályázati eljárásban résztvevők a pályázatom anyagát megismerhetik,
- a pályázati anyagban foglalt személyes adataimnak a pályázati eljárással összefüggő kezeléséhez hozzájárulok,
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek [Kjt.] a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 3/A. §-a szerint nem állok cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alatt,
- rendelkezem aktuális vagyonnyilatkozattal és a pályázatom elnyerése után, azt az elkövetkező időszakra is megteszem,
- valamint, nyilatkozom arról, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. §-ának (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok velem szemben nem áll fenn.

Budapest, 2026.08.14.

Tisztelettel:

Kissné Farkas Éva

Szám: SZV04/GY3A
806 / 2017

Oklevél

Ezt az oklevelet .....KISSNÉ FARKAS ÉVA..... részére állítottuk ki,
aki .....NAGYKATA..... (városban, községben)
.....1966. év .....X. hónap .....04. napján született,
anyja neve: TÓTH ILONA.....

A fent nevezett 2017. év .....V. hónap .....08. napján a .....
.....GYERMEKBŐLETTI ALAPELLÁTÁS..... témacsoportból
.....SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG szakvizsgabizottság előtt
.....MEGFELELT..... eredménnyel eleget
tett a szociális szakvizsga követelményeinek.

Kelt: .....BUDAPEST....., 2017 év .....V. hónap .....08. napján.

P.H

a szakvizsgabizottság elnöke

a vizsgáztató intézmény vezetője

Szám: S2V04/AV
672/2016

Oklevél

Ezt az oklevelet KISSNÉ FARKAS ÉVA részére állítottuk ki,
aki NAGYKATA (városban, községben)
1966. év X. hónap 04. napján született,
anyja neve: TÓTH ILONA

A fent nevezett 2016. év V. hónap 02. napján a vizsgabizottság előtt

MEGFELELT

eredménnyel **szociális alapvizsgát** tett.

Kelt: BUDAPEST, 2016. év V. hónap 02. napján.

P. H.

a vizsgabizottság elnöke

a vizsgáztató intézmény vezetője

P81 A 040985

Oklevél sorszáma: **426-PKJ/2019.**

Intézményi azonosító szám: **FI10955**

MKKR szintje: 6

EKKR szintje: 6

OKLEVÉL

Ezen oklevél tanúsítja, hogy

KISSNÉ FARKAS ÉVA

(született: Farkas Éva, Magyarország, Nagykáta, 1966. október 4.) az

Eszterházy Károly Egyetem

csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szakán tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett,
alapfokozatot és

csecsemő- és kisgyermeknevelő

szakképzettséget szerzett, a szak képzési ideje 6 félév.

Oklevelének minősítése: **kiváló.**

Eger, 2019. június 29.

a Záróvizsga-bizottság elnöke

rektor

Sorszám: PT F 120738

Törzslap száma: 14 / 2000

BIZONYÍTVÁNY

KISSNÉ FARKAS ÉVA

aki Nagykát

19 66 év október hó 4. napján született,

(anyja neve: Tóth Jolán)

szakmai tanulmányait a(z)

SEMMEIWEIS EGYETEM

Egészségügyi Főiskolai Kar, Dietetika Tanszék

1085 Budapest, Horváthy u. 24.

Tel.: 338-2855 Fax: 338-2043

végezte.

A(z)

SEMMEIWEIS EGYETEM

Egészségügyi Főiskolai Kar, Dietetika Tanszék

1085 Budapest, Horváthy u. 24.

Tel.: 338-2855 Fax: 338-2043

mellett működő szakmai vizsgabizottság előtt szakmai vizsgát tett:

szakmai elméletből:

jb (4)

szakmai gyakorlatból:

jeles (5)

eredményel.

Ez a bizonyítvány az 1993. évi LXXVI. törvény 12. §-a értelmében az *Országos Képzési Jegyzékben* meghatározott

52 6601 01 azonosító számú

ÉLELMEZÉSVÉZETŐ

megnevezésű szakképesítési igazol.

Budapest, 2000 év június hó 8. n.

Chiril kopce D Benne clauca

a szakmai vizsgabizottság
elnöke

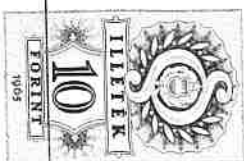
a szakmai vizsgát szervező
intézmény vezetője

A. Tű. 570. T. SZ. - Pátria-Nyomell - 980
Pátria Nyomda Rt. - (Tisz.: 5-8985)
Látta: OM részéről V. A. 1999. XI. 25.

**SZAKKÖZÉPISKOLAI
ÉRETTSÉGI-KÉPESÍTŐ
BIZONYÍTVÁNY**

FARKAS EVA

aki 1966. évben október . . . hó 4. napján
Nagykátán . . . . . városban (közszéghelyen)

született,

Figure 1. Schematic diagram of the experimental setup. The subject is seated in a chair, viewing a video screen. The screen displays a target (a small circle) and a starting point (a small circle). The subject's hand is positioned at the starting point. The video screen is connected to a computer system. The computer system is connected to a video camera. The video camera is positioned above the video screen. The video camera captures the subject's hand position and the target position. The computer system processes the video data and generates a feedback signal. The feedback signal is displayed on the video screen. The subject adjusts their hand position based on the feedback signal. The video screen is connected to a computer system. The computer system is connected to a video camera. The video camera is positioned above the video screen. The video camera captures the subject's hand position and the target position. The computer system processes the video data and generates a feedback signal. The feedback signal is displayed on the video screen. The subject adjusts their hand position based on the feedback signal.

az érettségi-képesítő vizsgabizottság előtt szakközépiskolai érettségi-képesítő vizsgát tett a következő eredménnyel:

Magyar nyelv és irodalom

Történelem

Fizika

**Belgyógyászat – alkalmazott
gyógyszertan**

Szakmai gyakorlat

Ez a szakközvetítőiskolai érettségi-képesítő bizonyítvány az 1965. évi 24. számú törvényerejű rendelet 18. §-ának (2) bekezdése szerint az egészségügy területén általános ápolói és általános asszisztensi munkakör betöltésére képesít, továbbá gyakorlati szakápolói és gyakorlati szakasszisztensi feladatok ellátására, valamint felsőoktatási intézményekbe való jelentkezésre jogosít. Ezt az érettségi-képesítő bizonyítványt egyben a 34/1977. (Eü. K. 23.) EüM számú utasítás 2. §-ában előírt szakképesítésnek kell tekinteni és a 3. §-ban meghatározottak szerint országos nyilvántartásba venni.

Kelt Biddisgerl. 1985. évi június... hó 11. n.

P. H.

a vizsgabizottság
társelnöke

a vizsgabizottság
elnöke

igazgató

A. Tü. 552. r. sz. — PÁTRIA-Nyomd. — Fnyv. s. (K)

297/4 F

25. *pharinos* *Ad.*

Sorozatszám: P94 B
Sorszám: 180985

Törzslap száma: VG-G13A/23/2011

BIZONYÍTVÁNY

Név: LISSNÉ FARVAS ÉVA

(Születési név: Farkas Éva)

Születési hely: Magyarlaca

Születési idő: 1966 év október hó 4 nap

Tanulói azonosító száma: 72403901010

Anyja születési neve: Tóth Jolán

aki szakmai tanulmányait a(z) „Pannón Kincstár Tanoda”

Többszörös Intézmény, Gimnázium, Szakköznevelő,

Szakköznevelő és Képzési Központjának Szakköznevelő

a(z) „Pannón Kincstár Tanoda”

OM 200356, nyit. 11-0104-05,

mellett működő szakmai vizsgabizottság előtt magyar nyelven szakmai vizsgát tett.

Ez a bizonyítvány a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 12. §-a értelmében az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott

547610200105402 azonosító számú,

Visszavetődő-nevelő

szakképesítés, szakképesítés-elágazás, részszakképesítés, szakképesítés-ráépítés* megnevezésű szerzését igazolja.

*A megfelelő rész (szakképesítés köre) aláhúzendő!

A. Tű. 575/új r. sz. - 003812
Patria Nyomda Zrt. - (Tsz.: 10379)
Látta: SZMM részéről M. M. 2009. II. 10.

A szakmai vizsga eredménye %-ban: 90
A szakmai vizsga eredménye osztályzattal: jó (5)
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt vizsgarészek teljesítése:

A szakmai követelménymodul azonosítója	A szakmai követelménymodul megnevezése	A szakmai vizsgán elért teljesítmény %-ban
1868-06	Gyermek-ellátási alapfeladatok	90
1878-06	Napi idővelés	98
1879-06	Gyermek-ellátási feladatok	100
1880-06	Gyermek-ellátási feladatok	88
1884-06	A napközbeni gyermekellátás feladatai	76
1885-06	A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	94

Budapest, 2011. év június hó 9. nap.

[Signature]
a szakmai vizsgabizottság elnöke

[Signature]
a vizsgaszervező vezetője

16/1997.

OKLEVÉL

Ezt az oklevelet KISSNÉ FARKAS ÉVA

számára állítottuk ki,
aki 19 66. év október hó 04. napján

Nagykőta városban (községben)

Pest megyében Magyar országban

született, a OTE Egészségügyi Főiskolai Kar

által 19 88. év június hó 06. napján

18/1988. szám alatt kiállított

védőnő oklevele alapján az 19 95 - 97. tanévben a

család gondozó védőnő szakirány oktatásában

részt vett és tanulmányi kötelezettségének eleget tett.

Oklevelének minősítése: jó

A Záróvizsga-Bizottságnak 19 97. év március hó

04 -i határozata alapján nevezettet a 7/1987. (VI. 29.)

MM. sz. rendelet 7. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján

család gondozó szakvédőnőnek

nyilvánítjuk.

Kelt Budapest 19 97. év március hó 04 -n.

J. H.
a Záróvizsga-Biz. elnöke
Rektor, főigazgató

..... szám

18/1988. .... szám

Oklevél
FARKAS ÉVA

Ezt az oklevelet .....

..... számára állítottuk ki,
aki az **1966.** év **október** hó **04.** napján
Nagykőta
Pest ..... megyében **Magyar** ..... országban
született, és az **1985.** tanévtől az **1988.** tanévig a
Orvostovábbképző Egyetem
Egészségügyi Főiskolai Kar
Védőnőképző Szakon .....

tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett.

Az Állami Vizsgáztató Bizottság ..... **1988.** évi
..... **június** ..... hó **06.** ..... i határozata alapján
nevezettet okleveles .....

.....
Védőnőnek ..... , nyilvánítjuk

Oklevélének minősítése ..... " közepes
Kelt, **Budapest**, **1988.** év **június** hó **06.** - n.

Bélyeg helye

HATÓSÁGI ERKÖLCSI BIZONYÍTVÁNY

BELÜGYMINISZTERIUM

IGAZOLOM, HOGY

KISSNÉ FARKAS ÉVA

szül.: Farkas Éva

Nagykát, 1966.10.04.

anyja szül. neve: Tóth Ilona

a bünygyi nyilvántartási rendszer adatai alapján

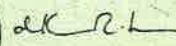
BÜNTETLEN ELŐÉLETŰ

NEM ÁLL KÖZÜGYEKTŐL ELTILTÁS HATÁLYA ALATT

NEM ÁLL FOGLALKOZÁSTÓL VAGY TEVÉKENYSÉGTŐL ELTILTÁS HATÁLYA ALATT

Budapest, 2026. július 21.

Dr. Korom Rita
főosztályvezető

Ervényes a kiállításától számított 90 napig. A hatósági erkölcsi bizonyítvány a személyazonosság egyidejű igazolásával használható fel. A hatósági erkölcsi bizonyítvány tartalmaz az ellenkező bizonyításig mindenki köteles elfogadni. Jogserlemre hivatkozások az érintett személy közgazdasági pert indíthat a Fővárosi Törvényszéknél. A keresetlevelet a bizonyítvány kézhezvételétől számított harminc napon belül a Belügyminisztérium Bünygyi Nyilvántartó Hatóságánál kell előterjeszteni vagy ajánlott küldeményként postára adni. A hatósági erkölcsi bizonyítvány kizárólag a kérelmező által a hatósági erkölcsi bizonyítvány iránti kérelmon megjelölt és igazolni kívánt tények tanúsítására szolgál.

ADATVEDELMI SZÁRÁDEK

A hatósági erkölcsi bizonyítványban átadott személyes adatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szerinti különleges (bünygyi személyes) adatokat is tartalmaznak, ezért a felhasználó azokat jogszövezen kizárólag az adatigénylés alapjául szolgáló eljárásban, a bünygyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünygyi és rendszeren biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvényben meghatározott célból használhatja fel, illetve kezelheti. A hatályos adatvédelmi és adatbiztonsági előírások megsértése esetén (különös tekintettel a jogosultságon és a céltól eltérő adatkezelésre) bünygyi, polgári jogi és munkajogi (fegyelmi) felelősség terheli.

103335320

EE2607200159

10333532

403 000 000 025 - 1025039-02 - 2520-453214 - ANY Biztonsági Normda Nyrt. - 2025. 09. 22. - 540.000

R

RL 1006 431 561 664 8

A/1/SK
saját kézbe

KISSNÉ FARKAS ÉVA
BUDAPEST
RAKTÁR UTCA 4. 3. em. 17. ajtó
1035

EE2607200159

36666601